

Brașovii Lăncă

Ára 5 (e)

Hétlő
1931 * december 7

Főszerkesztő
Sze'e Bé'a dr.

282. szám
XXXVII. évtől

Ára 5 (e)

A DEFLÁCIÓ MÉLYSÉGÉBŐL

Irla: Tanódy Endre

A deflációs toron elérkezett a téboly ezülete. Dobszó mellett zuzzák az árukat, mint a részeg mulató a poharakat és az adószedő, mint a kerítő, kényszeríti az eladót, hogy ingyen adja magát. Amit a gazda, mivel, a békeár harmadán és negyeden megyen kőtyavetyére és ami így befolyik, az nem elég adóra és kamatra. A föld pedig, ami termi, értéktelen. Lőkeértéke semmivé vált, csak spekulációs játéktárgy azoknak a számára, akik megszorult, helyesebben megszorított emberek kezéről maguknak megkerítik. Vagy mellékes szórakozásra és reprezentációra, vagy abban a feltevésben, hogy a mindennapi lehurrogott, de azért félve-félt infláció mégis beköszönt. Ez a kép a defláció képe, minden tuiás és demagógia nélkül és ez a kényeszerű folyománya annak, amit deflációs pénzügyi politikának hívnak.

Nem meglepetés, hanem pontos kiszámításnak elvárható eredménye. Mesterséges uton való előállítás a nyomornak, az elterjesztés és az általánosítás. A fogás egyébként nagyon egyszerű és abból áll, hogy a pénz és áru harcában a szervezett erőszak — az állam — a pénz pártjára áll. Jól különböztessük meg a fogalmakat: nem az arany pártjára, mert arany nincs, hanem a pénz pártjára. Ez a pénz érték, mert az állam ráerőszakolja ezt az értéket, rá fogja. Wilde Oszkár mondja valahol, hogy az amerikai nők nem szépek, csak úgy viselkednek, mintha szépek volnának. A mi pénzünk is „úgy viselkedik” mintha értéke volna.

A konverziós javaslat benyújtása óta ez nem titok többé és nem vitás. A pénznek kétféle értékalapja van. Ama bizonyos — vagy bizonytalan — harmincöt-százalék arany, vagy aranyértékű deviza és ama bizonyosan bizonytalan hatvanöt-százalék váltó, amit a Nemzeti Bank leszámít. Ennek a bizonytalanságnak a bizonyossága lett nyilvánvaló, mikor a kormány bejelentette, hogy az agráradosások egyelőre — ha minek évig — nem követelhetők. Azok a leszámított váltók felerészben ilyen agrárváltók, gazdák közvetlen banktartozása, felerészben közvetve függnek a gazdák fizető- és fogyasztóképességétől. Kereskedők, iparosok és szabadfoglalkozásuk váltói, akik abból fizetnének, amit a mezőgazdaságtól már eddig követelnek, vagy amit a jövőben a mezőgazdaság fogyasztásán megkeresni reméltek. Az így „lefedezett” pénz viselkedik úgy és tud az állam erőszakával úgy viselkedni, hogy minden nyersterméket ingyen kisajátít.

Elsősorban nyersterméket és főként nyersterméket. Mert csodálatosképpen, a mint a potomértékű anyag feldolgozásra kerül, egyszerre csak kezdi visszanyerni az árát. A buza semmi, a kenyér már valami. Az élőállat hús csak rontja a bőrárát, de a levágott hús ha olcsó is, mégis csak pénzbe kerül.

De ha meg is történik a nyersanyagok és a termékek árainak kiegyenlítése, nincsen és nem lehet megbékülés a deflációs árák és az inflációs árszág kamatai között. Ezek a törpe árák nevetségesek, mikor fel akarunk ágaskodni az óriás kamatok vállaihoz. Ez a defláció.

És defláció az, hogy a külföldi kamatokra háromszor annyit árukat kiszállítani, mint ezelőtt három esztendővel, mikor a stabilizációs kölcsönt Románia megkötötte. Megegyeztünk, hogy adunk a kamatra egy vagon búzát és hármat adunk. Naiv ellenérv, hogy: de a külföldi árkai is megolcsóbbodtak. Mkor mi a három vagon búzát kivittük, már mindentünk odaadtuk és nincs meg a negyedik kocsi, amivel vásárolni tudnánk. Hogy a külkereskedelmi mérleg aktív, az a végső nyomor jele és durva népbolondítás, mikor ezt fellendülésnek és gazdasági erőnek mutatják be. Exportálunk, mert tartozunk és nem importálunk, mert nincsen miből.

Igy volt elrendelve a nagy francia közigazdászok, államférfiak és bankárok

tanácsában és így lett az ország a defláció nyomortanyája.

A nagyzás rögeszméje volna, ha kormányaink ennek a katasztrófának a feloldásában osztozni akarnának. Ők csak szállítják ki az ország verítékét, a deflációs sarcot, amint valamikor a fanarioták a szultánnak beszállították a nép utolsó falatjait. És annál a portánál, a hová most viszik a dézsmát, még bak-sis sincsen és így nincsen kegyelem sem. Illiába járt künn Manolescu, utat csak háromszázmillió frankos gyorsgelyt kapott, hiába járt künn Duca a liberális bankvezérekkel, mert csak arra kapott ígéretet, hogy a mai áron, — a tavalyi árunak az egynegyede — esetleg átvesszenek petroleum papírokat és hába fog kiemenni maga Argetoianu is, adni nem

fognak csak venni.

Venni, — de csak amíg lehet. Hol végződik ez a lehetőség? Hol fognak megállni?

Két jele mutatkozik annak, hogy a pénzügyi rabság kényszer munkájára hajszolt tömegekre enyhülést igyekeznek hozni. Az egyik a konverzió, a bejelentése annak, hogy a társadalom legnagyobb osztályát nem lehet tovább nyomorgatni és egyúttal bejelentése annak, hogy a pénz fedezete nem fonékig — aranyvitefel.

A másik a napokban benyújtott költségvetés és annak előadói jelentése. Ebben benne van, hogy a hadsereg legelőtöbb, legegységibb szükségleteiről sem lehetett gondoskodni. Hogy a hadügyminisztérium anyagbeszerzésére a hadügyi költségvetésnek csak tizenhárom százaléka lehetett fordítani és meg van említve, — különös és érdekes — hogy ugyanerre Lengyelországban a költségvetés harmincyole százaléka tudnak költeni. Bejelenti az előadó, hogy a katonának csak inge lesz és hogy ruhája lerongyolódik.

Nagyszabású amnesztia készül karácsonyra

Bukarest, december 5.

A Lupta értesülése szerint karácsonyra nagyszabású amnesztia készül, részben törvényhozási uton, részben királyi dekrétum alapján. Az amnesztiát az udvar kezdeményezi, még pedig arra való tekintettel, hogy az utóbbi időben a eulys és leküzdhetetlen nehézségek miatt, ame-

lyekkel az egész világ küzd, megszapordtak a hibák és a bünök.

Éppen e különös méltánylást érdemlő indokok alapján számos büntetésleszállítást és megkegyelmezést készítenek elő.

Az amnesztia-rendelet hír szerint már a jövő héten megjelenik.

Az igazságügyminiszter állítólagos titkos rendelete a sajtó törvénytelen megrendszabályozására

Bukarest, december 5.

Hamangiu igazságügyminiszter állítólag körlevelet küldött szét az ügyészségekhez és ebben újabb sajtóellenes megszorításokat akar alkalmazni a lapokkal szemben.

Többek között sajtóvétségek miatt vizsgálati fogságot óhajt előírni az újságírók számára.

Az újságírószervezetek és természetesen a lapok a legélesebben állást foglalnak Hamangiu terveivel szemben és az „Adavárul” azt írja, hogy tudomása szerint az alkotmány még érvényben van.

Sok mindent megértünk már, de egyelőre hitetlenül állunk ezzel a megdöbbentő hiralással szemben.

Hétfőre befejezik a költségvetési vitát?

Titulescu nem akar nemzeti-parasztpárti elnök lenni

Bukarest, december 5.

Argetoianu pénzügyminiszter arra számít, hogy a parlament hétfőn estig végez a költségvetési vitával és a tervezetet megszavazza. Ennek érdekében a kormány mindent el is követ, így például azt is, hogy a szombat délutáni parlamenti üléseket csak éjjeli 12 órakor fejezi be. Argetoianu reményességét növeli az is, hogy

a liberális párt teljes mértékben hozzájárult a költségvetési tervezethez, s a többi ellenzéki pártok sem készülnek nagy felvonulásra ellene.

Meglepetések azonban még mindig történhetnek. Ilyen meglepetés volt többek között az is, hogy a liberális párt határozata ellenére a szenátus péntek délutáni ülésén Stefan Joan liberális szenátor mindegyre kellemetlen közbevetésekkel zavarta a költségvetési vitát. Ezt külön is támogatta a tervezet. Végül is a liberális párt nevében felállt Banescu szenátor hivatalosan bejelentette, hogy Stefan Joan csak a maga nevében beszél, mert neki a párt nem adott felhatalma-

zást.

TITULESCU NEM VALLALJA

A nemzeti-parasztpárt elnökválsági ügye még mindig nem tisztázódott.

Jelentette a B. L., hogy a nemzeti-parasztpárt ötös vezérőrbizottsága Lugojan Londonba küldötte azzal a megbízással, hogy ajánlja fel Titulescunak a párt elnökségét. Lugojanu már napok óta Londonban tartózkodik, de még semmiféle jelentést nem küldött misszója eredményéről a nemzeti-parasztpárt elnökségének. A Curentul azonban már kapott értesítést, információja szerint Titulescu határozottan visszautasította az ajánlatot, mert nem látja még elérkezettnek az időt arra, hogy résztvegyen a belpolitikai harcokban.

A Curentul szerint Titulescu azt is kijelentette volna, hogy nem ért mindenben egyet a párt ideológiájával sem.

A Curentul azzal fejezi be a cikkét, hogy a történet után mégis csak annak kell következnie, amit ő már régóta hangoztat, hogy: Maniu csak Maniu köte-

A konverziós javaslatot is az előadói jelentést is lefordítják francia nyelvre. A költségvetési előadó ellen már kitört a parlamenti felháborodás és zug a vihar a sajtó erdejében, már félig-meddig dezavualták is, de kézenfoghatóvá teszik, hogy az egész csak színvadi beállítás. Ki nem tudja azt, hogy a költségvetési előadó szájával a pénzügyminiszter beszél, Argetoianu, tehát a kormány, az a kormány, amely az államfőnek is teljes bizalmát bírja.

Lefordítják francia nyelvre a javaslatokat és olvashatják odakinn és odafönn, hogy a francia külpolitika két fontos érdeke sérül meg a végtelbe vitt deflációval: — az állam belső társadalmi konszolidációja és a hadsereg létszükségletei.

Igy egymás mellé állítva olyan lenyűgözően hat ez a két tünet, szinte lehetetlen nem látni bennük egy tervszerű felszabadítási hadjárat stratégiai húzásait. Olyan egyszerűnek és egyben elmesnek látszik ez, hogy ha nem így van, akkor így kellene lennie.

Még mindig lenyegeti az áldozati taxa a magántisztviselőket

Bukarest, december 5.

A Boulevardul Carolon lévő otthonukban a magántisztviselők tegnap újabb gyűlést tartottak, amelyen vezetőik beszámoltak Argetoianunál történt kihallgatásukról. Eszerint a pénzügyminiszter nem tett megnyugtató kijelentéseket, úgy, hogy a magántisztviselők neve továbbra is fennáll az áldozati taxa veszélye.

Kisenevben 20 fok hideg, Németországban esik az eső

Bukarest, december 5.

A fővárosban a pénteki 18 fokos hideg mára 8 fokra csökkent. Rendkívüli hideget jelentenek azonban Kisenevből, ahol ma reggel — 20 fokot mértek. Itt egy Jordache Rate nevű 61 éves öregember az utcán megfagyott.

Konstancában tegnap olyan óriási vihar volt a tengeren, amilyenre a legöregebb hajósok sem emlékeztek. A Lúcia nevű görög és a Tonelline nevű angol hajó 24 órán keresztül hanyódot a kikötő előtt, amíg végre befuthatott és menedéket kaphatott a balciki öbölben.

Tighinánál a Dnyeszter befagvott a azon keresztül 30 orosz paraszt szökött át román területre.

A bukaresti meteorológiai intézet jelenté Németországból, hogy ott beállott a harmadik ősz és esik. Remélik, hogy ez az enyhülés a déli és nyugati légáramlatok miatt Romániában is bekövetkezik.

Németország a történelem dacára is szerele egyezményt kötni Romániával

Bukarest, december 5.

Von Posse, a német kereskedelmi delegáció elnöke vasárnap Bukarestbe érkezik. Von Posse hétfőn Vasilescu Carpen kereskedelmi miniszterrel tárgyal, majd Cesar Popescut keresi fel, aki annak idején a német-román kereskedelmi egyezmény tárgyalásait irányította.

Kiszivárgott hírek szerint Von Posse látogatása mindössze egy napi időre szól csak a távolról sem jelenti az új tárgyalások bevezetését. A német delegátus tulajdonképpen csak tájékozódni jött, arra vonatkozólag, hogy vajon lehet-e Romániával a preferenciális elvek érvényesítése nélkül is kereskedelmi szerződést kötni, vagy nem.

DAWES tábornok lesz a republikánusok elnökjelöltje

Newyork, december 5.

Az amerikai lapok híradása szerint a jövő évben kerül sor ismét az Unió elnökének megválasztására. A lapok úgy értesültek, hogy Hooverre szemben a republikánusok ellenjelöltet szándékoznak állítani Dawes tábornok személyében.

Károly király Temesváron

Temesvár, december 5.

A temesvári hatóságokhoz érkezett távirati értesítés szerint

Károly király vasárnap reggelre Temesvárra érkezik és két napig marad a város környékén.

Az első nap a Hidasliget nevű erdőrészben, a második nap az ugynevezett Vadászerdőben lesz királyi vándorlás. A hatóságok minden intézkedést megtettek a magas vendég illő fogadására.

A királyi látogatás azonban a hatóságokon kívül a közönség jóérzését is izgalomba hozta. Az állami tanítók és tanárok küldöttségileg keresték fel a vármegyei prefektust és bejelentették neki, hogy nagyobb küldöttség kívánja várni a vármegyei tantesület nevében az uralkodót a pályaudvaron. Az állami tanítók és tanárok ugyanis már öt hónap óta nem kaptak fizetést, családjaikkal együtt a legnagyobb nyomorban élnek, sőt fával sem tudták magukat ellátni a télre. Ezeket kívánják az uralkodó tudomására hozni, megkérve őt arra, hogy legnagyobb tekintéllyel hasson a pénzügyminisztériumra a tanári és tanítói fizetések pontos kiutalása érdekében.

A prefektus ígéretet tett, hogy a vármegyei tantesület küldöttségének alkalomat ad arra, hogy megjelenhessenek a király előtt.

Kina offenzívában

London, december 5.

A mandzsuriai harcokról érkező jelentések szerint Japán és Kina kölcsönösen megegyeztek abban, hogy egyelőre beszüntetik a hadműveleteket és csapataikat semleges zóna határára vonják vissza. A megállapodás értelmében a japán csapatok valóban meg is kezdték a visszavonulást, a kínaiak azonban különös módon értelmezték a fegyverszüneti feltételeket. Nem vonultak vissza a kínai falak mögé a megállapodás értelmében, hanem amint a japán csapatok kiürítettek egy-egy állást, a kínaiak azonnal bevonultak a semleges zóna területére és azt megszállták. Kínának az a terve, hogy egészen Mukdenig nyomul előre.

A magyar parlament ülése

Budapest, december 5.

A parlament mai ülésén Somogyi Tibor pártunk külső képviselő napirend előtt hosszabb beszédet tartott, amelyben leszögezte, hogy az ország rendjét és biztonságát komolyan veszélyeztetni a kommunizmus és a legitimizmus.

Hunyady Ferenc gróf (indulatosan közbekiált): Vakmerő rágalom!
A napirendi vita után Hunyady Ferenc gróf sürgős interpellációt intéz a miniszterelnökhöz. Mindenekelőtt a legerélyesebben visszautasítja Somogyi támadását. Tiltakozik az ellen, hogy a legitimizmust, amelynek egyik vezére Apponyi egy kalap alá vegyék a kommunistákkal. A súlyos gazdasági helyzetben a legitimisták nyugalommal és türelemmel viselkedjenek a saját céljaikkal szemben. Majd kérdezi a miniszterelnöktől, hogy mi a terve az egyre súlyosodó gazdasági helyzettel szemben.
Az ülés folyik.

Ha utazni akar, miért fuksos Ön 100 felé, amikor egy utban

ARONSOHN

menetjegyirodájában

a főúton megszerezheti utlevelét, vizumot, vasúti jegyet, kedvezményeket, vásárigazolványokat, utleírásokat és valutát.

MA ESTE fél 9 órakor MARKOVITS RODION

A „HONTERUS A'ILÁBAN”

a „SZIBÉRIAI GARNIZON” szerzője

Sepsiszentgyörgyön: Hétfőn este.

Kézdivásárhelyen: Kedd este.

Nem szabad új egyházi állásokat kreálni

Bukarest, december 5.

A kultuszminisztérium körlevélben szólította fel az összes egyházakat, terjesszék elő logi és személyi kiadásait kimutatását. Egy-

idejűleg elrendelte a pénzügyminisztérium, hogy az egyházak új állásokat ne kreáljanak. azokat a parókiákat pedig, amelyek önmagukat is el tudják tartani, ne részesítsék segélyben.

A magyarországi operett-puccs ügyében befejezték a vizsgálatot

Budapest, december 5.

Az Alföldi Brigád balul sikerült puccskísérletének ügyében a budapesti rendőrfőkapitányság politikai osztályán pénteken teljesen befejezték a vizsgálatot. Az esti órákban 22 puccsista ellen hirdették ki az előzetes letartóztatási végzést s ezeket ma, szombaton a Marit-körúti katonai fogházból átkísérik a Markó-utcai gyűjtőfogházba. A rendőrfőkapitányság közlése szerint még 5-6 ember ellen fogják az eljárást megindítani, de ezeknek ügyében a rendőrségi vizsgálat még nem fejeződött be az utolsó formalitásokig.

Pénteken délelőtt egyébként a puccskísérlet miatt értekezlet volt az igazságügyminisztériumban a polgári és katonai hatóságok bevonásával. Az értekezlet befejezése után a Magyarország munkatársa Baróthy főügyész felvilágosításokat kért a főügyész a következőket közölte:

— A puccskísérlet résztvevőinek ügyében ügyési döntés még nem történt abban az irányban, hogy a letartóztatottak cselekménye milyen elbírálás alá essék. Erről csak akkor határozhat, ha a nyomozás iratai a rendőrfőkapitányságról itkerülnek az ügyészségre.

Incidens a kamara folyosóján

Sérlés-e, ha egy képviselőnek azt mondják, hogy cseléd

Bukarest, december 5.

Súlyos incidens játszódott le tegnap a kamara folyosóján. Leon képviselő több ízben szót kért az ülésteremben Topa alelnöktől, aki azonban ezt Leontól mindannyiszor megtagadta. Leon erre kiabálni kezdett, amire Topa nem reflektált. Az egyik szünetben azután Topa a folyosón álló Leonhoz lépett és azt mondta neki:

— Mi elfogadjuk a szökevényeket, de csak cselédnek!

Tudni kell ugyanis, hogy Leon hosszú

évekig lupista volt és amikor Lupu a Jorgával való kollaborálásról tárgyalt, ő rögtön át is lépett Jorgához és így mandátumot is kapott. A Lupu-féle kooperálás tudvalevőleg nem sikerült, Leon azonban nem vonta le a konzekvenciákat, hanem „fripturista” maradt. Erre célzott Topa alelnök. Leon a Topa kijelentését sértőnek találta magára nézve és provokálta az alelnököt. A segédek rövidesen össze is ülték, de miután úgy látták, hogy Topa szavai nem voltak sértőek, az ügyet befejezettnek nyilvánították és a jegyzőkönyveket lezárták.

Ha Hitler uralomra kerül...

Hitler-pánik a newyorki tőzsdén

London, december 5.

Hitler, a német nemzeti szociálista párt vezére, akinek uralomra jutásával már a világsajtó igen komoly formában számol, a berlini angol lap tudósító'nak nyilatkozatot adott és rövidesen változtatta azt a programpontra, amelyet uralma a német birodalom érdekében külpolitikai téren megvalósítani szándékozik. Hitler a világszerte óriási feltűnés felkeltésére alkalmas nyilatkozatban a következőket mondotta:

Ha a nemzeti szociálista párt uralomra jut, a német kormány megtagadja a jóvátételek fizetését és érvénytelennek tekintti a békeszerződéseket.

Ezenkívül hatályon kívül helyez minden nemzetközi megállapodást, úgy politikai, mint kereskedelmi természetűt s végül bojkottot hirdet minden idegen és nem német származású árucikra.

Hitleren kívül a német nemzeti szociálisták egy másik vezető egyénisége is nyilatkozott. Ezt a nyilatkozatot Londonban adta Rosenberg, akit Hitler bizalmasaként ismernek a német politikai körökben. Rosenberg diplomáciai kérdésekről beszélt és kijelentette, hogy

Németország csak abban az esetben marad meg a Népszövetség köteléké-

ben, ha a békeszerződésekben körvonalazott leszerelési határozatokat a Népszövetség hatáskörén belül a legnagyobb szigorúsággal végrehajtja.

Itt említjük meg, hogy bár a világsajtó már számol azzal a ténnyel, hogy a jövő év elején Hitlerék uralma alá kerül a német birodalom,

a világpiacokon a jobboldali diktatúrát jelentő Hitler-kormányt a legnagyobb riadalommal és idegességgel várják.

Newyorkban például pénteken az a hír terjedt el, hogy Németországban 24 órában belől államcsínyt hajtanak végre és Hitlerék ragadják magukhoz az uralmat.

Ez az ellenőrizhetetlen híradás leírhatatlan pánikot idézett elő a Wall-Streeten. A tőzsdén a német márka árfolyama rohamosan kezdett zuhanni és feketekorlátok érték át a Young-kötvények is, amelyek pillanatok alatt 25 és fél dollárral mélypontra zuhantak.

Az ideges hangulat természetesen enyhült a tőzsdénapi folyamán, de zárásig még mindig nem sikerült a márka és Young-kötvények árfolyamértékét annyira felverni, hogy a veszteségeket behozhatták volna.

Adóvita a kamara ülésén

Bukarest, december 5.

A kamara tegnapi ülésén épületes vita zajlott le Trancu Jasi és Bratescu pénzügyi államtitkár között. Bratescu bejelentette, hogy az adóknál tizszázalékos redukciónak fognak eszközölni.

— De csak a globálisnál! — kiáltott közbe Trancu Jasi.

— Nem. Az összeseknél.

Trancu Jasi: — De az indirekt adónál nem engednek semmit!

— Rövidesen jövőnk a fogyasztási cikkek kivett adók csökkentésével is — jelentette ki Bratescu.

Trancu Jasi: — Hallom, hogy a cukor fogyasztási adóját fel akarják emelni!

Bratescu: — Békében ötven százalék volt a cukor fogyasztási adója, most csak tiz százalék.

Trancu Jasi: Kérek precíz választ. Fel akarják emelni, vagy nem akarják fel-emelni?

Bratescu: Lehet, hogy felemeljük!

Itt említjük meg, hogy a pénzügyminisztérium elkészült azzal a törvényjavaslattal, amely a tiz százalékos pluszt a direkt adóknál megszünteti. Ez a javaslat a költségvetés letárgyalása után kerül a parlament elé.

A „riasztó külsejű magyarok” a Semmitő. szék előtt

Bukarest, december 5.

A bukaresti Semmitőszék előtt rendkívül érdekes pör anyaga fekszik. A dolog elsősorban a magyar kisebbséget érdekli s aztán igen közelről a B. L.-t is, mert az ő egyik cikke szolgáltatott okot a megindításra.

Zaharescu Peter buzaui liceumi tanár pár évvel ezelőtt egy földrajzkönyvet írt és adott ki a román középiskolák számára. Ebben a földrajzkönyvben a szorgalmas, de szülőkörű tanár, aki talán életében sem látott egyetlen magyart sem, rendkívül „érdekesen” jellemezte a magyar fajt. Megállapította, hogy a magyarok alacsonytermetű, görbelábú emberek, az arenk esontos, szemük mélyen becsüti az arccsontok mögé s általában riasztó külsejűek.

A kultuszminisztérium állandó bizottsága (consiliul permanent) engedélyezte ezt a könyvet a középiskolák számára. A román gyermekek szorgalmasan tanulják, hogy micsoda rut nemzetség is az a magyar. Természetesen a román állami iskolába járó magyar gyermekek is tanulják, hogy milyen elrettentőek is ők. Egyik-másik elírta magát és panaszkodott is. Így került lapunkba a dolog. Elismeréssel és elégtétellel kell megállapítanunk, hogy a kultuszminisztérium felfigyelt Zaharescu tanár ur ostobaságaira s visszavonta a kiadott engedélyt (autorizációt).

Zaharescu tanár ur azonban nem nyugodott bele ilyen könnyen könyve dicstel végébe, hanem a közigazgatási bíróságnál pert indított. Követelte, hogy az engedélyezést újra rendelje el a minisztérium, ezenkívül azonban fizessen neki még 1 millió 200 ezer lej kártérítést is. Első fokon meg is nyerte a pert. A bíróság kimondta, hogy az öt évre kiadott autorizációt kormányrendelettel nem lehet megsemmisíteni. Kártérítés fejében megítél 150 ezer lejt, s ezenkívül 20 ezer lej bírósági költség megfizetésére kötelezte a kultuszminisztériumot, amelynek képviselője a Semmitőszékhez felebbezett.

A Semmitőszék szombaton kezdte tárgyalni az ügyet, de egyelőre nem hozott még ítéletet. Csak a minisztérium képviselőjét hallgatta meg, aki azt fejtette, hogy az autorizáció visszavonása nem közigazgatási, hanem kormányzási tény volt, tehát nem is viheto a kérdés bíróság elé. A tárgyalást december 11-én folytatják.

5000 példány

loggyott el 2 hét alatt Pjattitka

Az ötéves teru mai állása

című könyvből A ma legizgalmasabb kérdését tárgyalja - Írta MICHAEL FAREHANN a londoni Economist tudósítója - Ára 82 Lei. - Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett 92, utánvét tel 93 Lei - Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVOSZTÁLYBAN

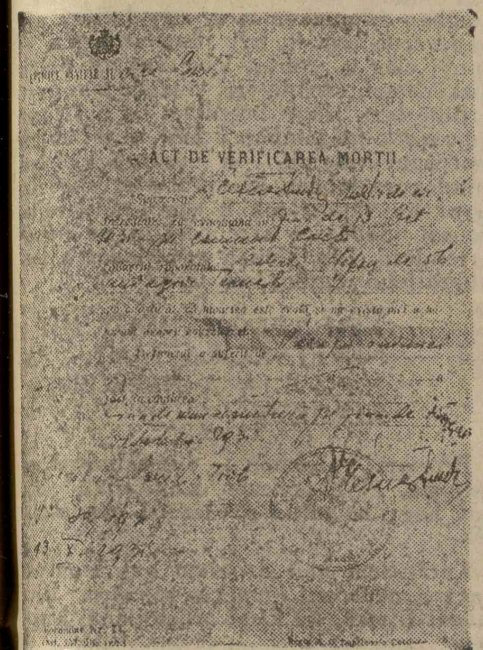
Hogyan gyilkolták meg a karcfalvi kinzókamrában Szakáli Istvánt

**Az ügyész utasítást ad a verésre...
A vizsgálóbíró ököllel veri a vádlott hasát
A csendőrök meggyilkolják a vádlottat
Biróság elé a bűnösökkel!..**

Bukarest, december 5.

Tamás Józsefnét irtózatosságon megkínálták a csendőrök... A lábánál megva felakasztották és verni kezdték a szerencsétlen nő talpát... Véres huscáfokká változott át a halálra kinzott nő lába... Másfél hónapon keresztül ápolták a csikszenttamási kórházban, míg újra talpra állt... Pál Gábor szenátor távira-

A HALOTTI BIZONYÍTVÁNY

A halál oka rovatot először kitöltetlenül hagyták és csak később írták be, hogy szívszélhűdés okozta Szakáli halálát

Uton tett jelentést a belügyminiszternek erről

a minden emberi képzeletet felülmúló csendőrbrutalitásról.

A volt kolozsvári tartományigazgatónak, Moldoveanunak is tudomására hozták az ügyet, jelentették Ssarac közigazgatási vezérinspektornak is, azonban a bűnös csendőrök ellen semmiféle intézkedés sem történt...

csak azért említjük most fel Tamásné megkínzásának történetét, hogy érthetővé tegyük azt a minden példa nélküli álló hajmeresztően borzalmas esetet, mely másfélhónap óta óriási nyugtalanságot okoz a megye lakossága körében.

Igy kezdődik az a beadvány, mely ma már az igazságügyminiszter asztalán fekszik és amelyben egy egész megye lakossága a sárba taposott igazság nevében teljes világosságot követelnek a karcfalvi csendőrörsön közepkori kegyetlenséggel kivégzett Szakáli István ügyében.

Igy kezdődött Szakáli István tragédiája

Szakáli István véres rémregényével már annyit foglalkoztunk, hogy a helyütt elég ha csak néhány szóban mutassunk rá a borzalmas ügy előzményeire. Még tavaly februárban ismeretlen tettesek a csikszenttamási közbirtokosság kasszáját kirabolták. Egy millió kétszáz ezer lej raboltak el és a közbirtokosság negyszáz ezer lej jutalmat tűzött ki a tettesek kézrekerítői számára. A csendőrök megindítja a vizsgálatot.

A gyanú Albert Lajos és négy társa felé irányul, de a nyomozás huzódik. A csikszenttamási csendőrök tagjait is izgatja a negyszáz ezer lejes jutalom, átjönnek Csikszenttamásra és már-már megvan a tettes, amikor a csendőrök egyszerűen elzavarják a rendőröket és... eltelik egy teljes esztendő és újabb kilenc hónap, de

a közbirtokossági kassza rablói nem sikerül kézrekeríteni. A kezdetben gyanúsított Albert Lajost és társait is szabadon bocsátják és úgy

látszik, a misztikus kasszafurásra soha sem sikerül világosságot deríteni, amikor váratlan fordulat történik.

Alig két hónappal ezelőtt a karcfalvi csendőrök váratlanul házkutatást tart Szakáli István házában, a klozetben el-

És kezdetét vette a legborzalmasabb inkvizíció

Amikor a karcfalvi csendőrök megkezdtek Szakáli István kihallgatását a szerencsétlen ember — mint akinek nincs semmi takarnivalója, — beszélni kezdett:

— En nem vagyok bűnös, a csikszenttamási közbirtokosság kasszáját nem én raboltam ki, — hanem Albert Lajos, a társaival együtt... Amikor Albert körül szorult a hurok, az én csűrőmben rejtette el azt a kétszáz ezer lejt, ami az ő része volt a kasszarablásból.

Ezt a pénzt én megtaláltam és mivel tudtam, hogy bűnös u'on szerzett pénzről van szó, nem adtam vissza Albertnek, hanem más, biztosabb

rejtve nagyobb pénzösszeget találnak, erre Szakáli Istvánt letartóztatják.

Igy kezdődött Szakáli István taragédiája, a legrettenetesebb, legborzalmasabb tragédia, ami az utolsó tizenhárom esztendőben a székelyföldön lejátszódott.

ságosan a környékbeliek éjszakai álmát.

A szerencsétlen Szakáli csak hogy megmeneküljön az irtózatossá kintatás alól, most már hajlandónak mutatkozott a vallomásra. Nem lett volna olyan főbenjáró bűn, amit ilyen körülmények között ne vállalt volna magára.

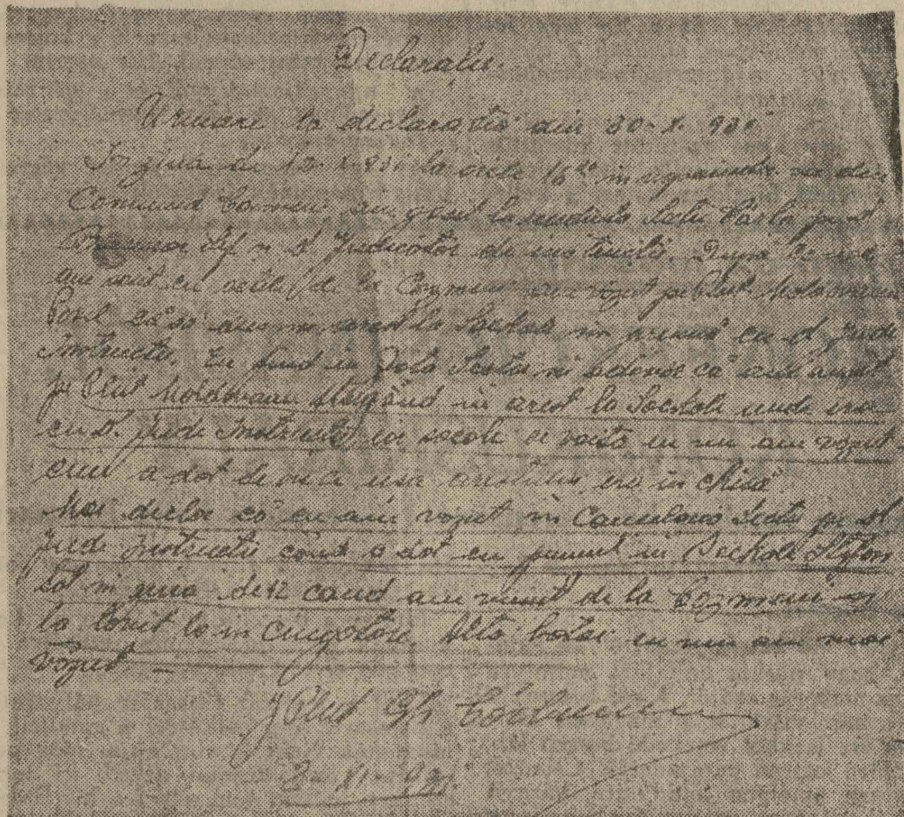
— Bevallod, hogy te raboltad ki a kasszát?

— Igen... — nyögte a szerencsétlen ember.

— Egy fejszével bezúgtad a kassza oldalát és úgy raboltad el a pénzt.

— Igen, igen... így történt.

A halálra gyötört ember azt hitte,

Carbuneanu csendőrőrmester saját aláírásával ellátott jegyzőkönyvvel igazolja, hogy a vizsgálóbíró és Moldoveanu csendőrőrmester ököllel verték a szerencsétlen Szakáli.

helyre rejtettem ez az én egyetlen bűnöm.

— Amikor Albert rájött arra, hogy a pénze eltűnt a rejtékhelyéről, rögtön tudta, hogy azt csak én vehettem el. Eleinte szépszerével akarta visszakapni tőlem. De amikor látta, hogy minden kísérlete hiábavaló, irtózatossá bosszút esküdött ellenem.

Engem akart feltüntetni mint a közbirtokossági kassza kirablóját. Tessék csendőr urak megnézni az eddigi nyomozási adatokat, tessék kihallgatni a tanukat, mind azt forják vallani, hogy Albert bosszút esküdött ellenem. Bizonyítani tudom, hogy Albert százhuszezer lejt ígért két alfalusi embernek, ha azt vallják, hogy a rablás éjszakáján engem láttak a közbirtokossági épület előtt. En nem vagyok bűnös csendőr urak...

A csendőr urak a szeme közé röhögtek a szerencsétlen embernek és elkezdődött a vallatás a régi recipe szerint, hasonlóan ahhoz, ahogy Tamás Józsefnét megkínálták.

A két kezét hátrakötötték és kezdetét vette a legborzalmasabb inkvizíció. Ettől a perctől kezdve a csendőrök közelében lakók éjszakánként nem tudtak aludni a borzalmas kinoktól üvöltő ember irtózatossá haláltusa miatt.

A karcfalvi csendőrök ekkor egy kötele kötötték a halálra gyötört ember nyaka köré,

amelyet csak éppen annyira szorítottak meg, hogy a halálhőrgése ne zavarja tul-

hogy ezzel a vallomásával végre kiszabadul a csendőrök kezéből. De nem ez történt. Megérkezett Solin Banciu ügyész és Ovidiu Creanga vizsgálóbíró és ami ezután történt, az felülmúl minden emberi képzeletet.

Hogy mi történt ezek után a csendőrörsön, azt még egy romlott, beteges agyu ponyvaregényíró sem tudná leírni.

Október tizenhatodikán éjszaka a karcfalviak egy pillanatra sem tudták lehunyni a szemüket. A majdnem tíz nap óta iszonyu kínzásokon keresztül ment Szakáli ezen az éjszakán

olyan borzalmasan üvöltött, olyan kétségbeesetten kért segítséget és olyan állati hangon sikoltozott kegyelemért, hogy a falu lakóinak ereiben megfagyott a vér.

és dacára a mindenható csendőrtelenteleknek, megpróbálták megközelíteni a középkori inkvizíciós kamrává kinevezett csendőrposztot.

Hirtelen csend lett a vérfoltos kinzó kamarában

Hajnalfelé aztán hirtelen elcsendesedett a szerencsétlen ember. A kora reggeli órákban a csendőrök az őrsre hívják a falu bíróját.

— Az éjszaka meghalt Szakáli, el kell szállítani Csikszenttamásra, ezt mondják

a bírónak.

Amikor a bíró tiltakozik, maguk a csendőrök szállítják el a hullát, és bár-hogy vigyáznak, néhányan a faluban egy pillanatra szembekerülhetnek a halálra kinzott Szakáli hullájával.

Csupa vér. Kétfoltok. Egy irtózatossá meggyötört, kinzásoktól eltorzult ember hullája.

És most a hatóságok részéről tárgyu kapkodás kezdődik.

Mi történt Szakáival?

Szakáli felakasztotta magát a cellában — mondják a hivatalosak, de aztán eszükbe jut, hogy ha valakinek a két keze hátra van kötve, talán mégsem tudja önmagát felakasztani, ekkor jön az újabb magyarázat: Szakáli kezéről a csendőr, aki vele együtt tartózkodott a cellában, egy pillanatra szánalomból leoldotta a kötelet és

ezt az időt használta fel a szerencsétlen ember, hogy felkösse magát.

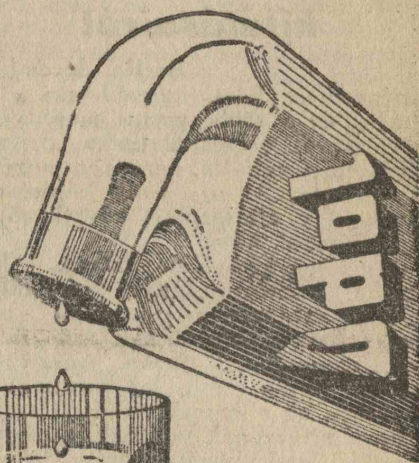
Hm, gondolják magukban a hivatalosak, ez sem jó magyarázat, hiszen az a halálra gyötört ember egész éjszaka állati hangon ordított, erre tanu az egész falu, és különben is a cellában nincs egyetlen alkalmas hely sem az önakasztásra.

Erre a hivatalosak kiadják az új jel-szót: Szakáli szívszélhűdésben halt meg.

A hullát leszállítják a paphoz, az megdöbbenve tagadja meg az eltemetést, mert a halotti bizonyítványban nincs beírva a halál oka.

Az orvos erre utólag beírja: a halál oka szívszélhűdés.

A hatóságok már az eltemetés után rájönnek, hogy mégsem voltak eléggé elővigyázatosak. Mégsem lesz az jó, ha szívszélhűdést írnak be. Az újabb jelentések már megint arról szólnak, hogy a szerencsétlen Szakáli mégis csak felakasztotta magát

ODOL
igen tömény szájviz, néhány
cseppje elegendő.
ODOL
használatban igen takarékos.
ODOL
tehát olcsó.

és csupán azért írtak szívszélhűdést, hogy a pap ne tagadja meg a hulla eltemetését. Egyenesen megható ez a gyöngédség a hatóságok részéről.

Vallanak a tragédia tanúi

Hát ki ölte meg Szakáli?

A karcfalvi bertalan éjszaka egyetlen tanui, a csendőrök is nyilatkoznak:

Az egyik így vall:

— Moldovan őrmester azt mondta nekem, hogy az ügyész ur és a vizsgálóbíró urak azt mondták, hogy a csendőrök lágyak és amikor vizsgálatra hozunk egy egyént, másképpen kell hozzájuk és nem úgy, ahogy a mi csendőreink teszik. Aztán azt is mondta Moldovan őrmester, hogy az ügyész azt mondta, hogy néhány pofont is lehet adni, mert másképpen nem mondják meg az igazat:

A másik csendőr:

— ...hallottam, amikor Moldovan őrmester a kóterben ordított Szakálira, ahol a vizsgálóbíró urral együtt volt, Szakáli pedig jajgatott, de nem láttam, hogy ki ütötte, mert a fogda ajtaja be volt zárva. Kijelentem még, hogy láttam a csendőrök irodájában, amikor a vizsgálóbíró ur öklével ütötte Szakáli Istvánt, ugyan-csak tizenkettődikén, amikor Cozmeriből jöttem és Szakáli hasát ütötte ököllel... Egy harmadik csendőr:

— „Kijelentem még, hogy a csendőrsre való visszaértemkor, négy nappal később a csendőrök, akik az őrsön voltak, azt mondták, hogy Moldovan őrmester még verfe Szakálit a vizsgálat későbbi folyamán, miután azonban négy napig távol voltam, ezeket csak hallomásból tudom...

Bíróság elé a bűnösökkel

Közel két hónappal ezelőtt gyilkolták meg Szakáli Istvánt és azóta Csikmegye egész lakosságának csupán egyetlen kívánsága van:

— Tessék exhumálni a meggyilkolt Szakáli István hulláját, tessék sürgős vizsgálatot elrendelni a bestiális gyilkosok ellen.

Két hónap telt el azóta. Elég idő arra, hogy a középkeleti inkvizíciós kamara iratos nyoma eltűnjene a mártírhalt Szakáli elföldelt hullájáról. Ugy látszik, tényleg ez az egyetlen célja a csikmegyei hatóságoknak.

Vígosságot kérünk a Szakáli meggyilkolása ügyében.

Bíróság elé a bűnösökkel.

Bíróság elé az ügyésszel, aki utasítást ad a verésre

Bíróság elé a vizsgálóbíróval, aki öklével veri a megkötözött vádlottat.

Bíróság elé a csendőrökkel, akik huszafaltá ronszolják a vádlottak talpát hurkot vetnek a nykába és — gyilkolnak.

Farkas Aladár

Matuska védője nyilatkozik védence kilátásairól

Berlin, december 5
Ettinger dr. bécsi ügyvéd, aki a biatorbágyi és a többi vasuti merényletek elkövetésével vádolt Matuska Szilveszter védelmét vállalta, pénteken megérkezett Berlinbe. Az újságírók kérésére a Matuska-ügy állásáról a következő felvilágosításokat adta:

— Teljesen kizártnak látszik, hogy Matuskát Németországnak kiszolgáltatásáért, mert az anzbachi merénylet miatt először osztrák bíróságnak kell fölötte ítéletet mondania. Matuska Ausztriában legalább 10 évi fegyházra kap, már a mennyiben az elmeorvosintézet szakértők beszámíthatónak találják, a most folyamatban levő vizsgálat során. Ha pedig Matuskát mégis beszámíthatatlannak minősítenék, akkor elmeorvosintézeti keze alá vennék. Ebben az esetben még sor kerülhet arra, hogy Matuskát Magyarország is megkaphassa, mert valószínű, hogy az osztrák állam nem vállalja az ingyenes elmeorvosintézeti ápolást és ez esetben a biatorbágyi merénylet vizsgálóolnolnák Magyarországra, hogy ott folytassák elmeorvosintézeti kezelését. Nem valószínű azonban, hogy ennek a lehetőségnek bekövetkezése után Magyarországon elfogadják az osztrák elmeorvosintézetek szakvéleményét s Matuskát okvetlenül bíróság elé állítsák és kivégezzék. Németország tehát, ha be is jelenti igényét Matuskára, nem sokat remélhet, mert a biatorbágyi merényletnek legfeljebb holttestét kaphatná meg. Ha tudniillik az osztrák bíróság mégis elítelné Matuskát, akkor őt 1942-ben már Magyarországnak adnák ki s ott Matuskát semmi sem mentheti meg az akasztófától.

Két hét alatt 7000 példány fogyott el Budapesten ebből a könyvből!

A modern házasság

Írta: Dr. Wilhelm Stekel tanár. Fordította és jegyzetekkel ellátta: Dr. Gartner Pál.

Rövid kivonat a tartalomjegyzékből:

A házasság formai alakulásai — Félelem a házasságtól — A feleség felszabadítása — Megfiatalítás — Az elvesztett szabadság — Szabad házasság és nem szabad szerelem — Vanak-e boldog házasságok — Lelki szerelem — Normális szexualitás — A szerelmi készség elvesztése — Fehér házasság — A szerelmi párválasztás képessége — A szerelem kikristályosodása — Csalódott szerelmesek házassága — Intellektuális megfontolások alapján történt házasság — A boldog szerelem: értelem, szenvedély és lelkiesség — Általános gyónás a házasság előtt — A házasság összeomlása titok következtében — Az ember legbensőbb lelki ségének titkai — Meddig mehet az öszinteség házastársak között — Normális és

A nyugdíjvisszaélések miatt átszervezik az egész kolozsvári pénzügyigazgatóságot

Kolozsvár, december 5.

Amióta dr. Tartia Aurél kolozsvári pénzügyigazgatót a felfüggesztés-ügyből kifolyólag táviratilag felfüggesztették, a pénzügyigazgatóságon mintha rendbe kezdenének jönni a dolgok. Ez még távolról sem jelenti azt, hogy minden simán és törvényesen megy, de a kirívó anomáliák náratlanul megszüntek nagy megújítások, különösen a nyugdíjvisszaélések terén.

Történtek dr. Pop Aurél helyettes pénzügyigazgató hivataloskodása alatt olyan intézkedések, amelyek remélni engedik, hogy azok a speciális visszaélések és szabálytalanságok, amelyek Kolozsváron külön is megkeserítették a nyugdíjasok amugysem irigyelelnivaló életét, fokozatosan meg fognak szűnni. Ezt a reményt abból az időből merítik a kolozsvári nyugdíjasok, amikor ez év nyarán dr. Pop Aurél visszahelyezték Besztercéről Kolozsvárra és egy hónapig ő vette át a nyugdíjügyek vezetését. Akkor történt meg az a csoda, hogy a nyugdíjasok, a kiket dr. Tartia Aurél sajátkezű kiutalása ellenére is hónapokon keresztül azzal utasítottak el a pénztáraknál, hogy maga dr. Tartia tiltotta be az általa kiutalt nyugdíjasok folyósítását, egyszerre több havi illetményüket kapták meg „bankarcsi akreditív” és alap hiányában is. Kölesonveték más alapokból, ahogy azt a kiváltságos nyugdíjasokkal mindig is megtették.

De csak egy hónapig tartott a nyugdíjasok öröme, mert dr. Pop Auréltól sürgősen elvették a nyugdíjügyeket, őt magát pedig eldugták a pénzügyigazgatóság legfelfűrésőbb részére, semmiféle hatáskörrel. És azóta még fokozottabb mértékben virultak a nyugdíjmizériák, még szemérmetlenebbül dolgoztak a kijárók, annak ellenére, hogy a sziguranca és az ügyesség egy kissé szétűtött közöttük. Hála a tettenért tisztviselők által feleltseiknél élvezett bizalomnak, ezt a kelle-

„Oriban az igazságnak!”

KONFEKCIÓSINASBÓL KOMIKUSKIRÁLY

Sohasem tanulom be szerepeimet! — mondja Felix Bressart

Brassó, szeptember 5.

Felix Bressart...

E névnek ma kétségtelenül olyan bátasága van, hogy pusztán hallatára mosolyra huzza az ember a száját. Késsé behunyja szemét s már viselőjét is maga elé képzeleli. Két obeliszkkel vetekedő hosszú láb. Megfelelően karcsú darázsderek. Csontos, vékony arc, amelyen jóindulat, bárgyú mosoly tanyázik s amelynek, hogy úgy mondjuk az orra a „legkiemelkedőbb” része. Cyrano de Bergerac legendás orra, amely annyi pajzán évődésre adott alkalmat, a szépségverseny első díjára jogosult szaglászerv Bressart orrához képest. Ennek az orrnak külön egyéniség van. Él, mozog, nevet és könnybőlábad.

metlen incidenst csakhamar szépen elsimították

Most végre komolyabb intézkedéseket léptettek életbe a nyugdíjas-hiánák ellen. A napokban összehívták a pénzügyigazgatóság összes tisztviselőit és közölték velük, hogy nyugdíjügyekben csakis közvetlenül az érdekeltekkel, vagy azok igazolt hozzátartozóival tárgyalhatnak, mással nem szabad szóba állaniok, másnak nem adhatnak felvilágosítást, idegenek által bemutatott nyugdíjleveleket tilos számfejtienők, és semmiféle kiutalást idegenek részére nem állíthatnak ki. Azt a tisztviselőt, aki ezt az utasítást megszegi, azonnal felfüggesztik. Az instrukciók szigorú betartásának ellenőrzéseként a felettes hatóságok már eddig is több razziát tartottak bizonyos tisztviselőknél, akikről a fuma úgy tudja, hogy benne voltak az eddigi üzelmekben.

Ezzel egyidejűleg a legismertebb nyugdíjjárókat kitiltották a pénzügyigazgatóság területéről.

Ezek a dícséretre, bár kissé elkésett intézkedések azonban nem bizonyultak elég hatékonyoknak.

Nyílt titok Kolozsváron, hogy az egyik belvárosi zálogház 12 százalékos ellenében 3 nap alatt ma is megszerzi a nyugdíját bárkinek és addig is előleget folyósít az esedékes összegre.

Vagyis: maradtak még nyugdíjkijárók és a pénzügyigazgatóságnál is vannak néz tisztviselők, akik nem félnek a felfüggesztési fenyegetésekkel és a szigorú utasítások ellenére ma is soronkívül szolgálják ki meztelen emberek. Valószínűleg nem önzetlenül. Erre való tekintettel a közeli jövőben valószínűleg nagyarányú személyi változások lesznek a kolozsvári pénzügyigazgatóságnál. Hisz szerint a nyugdíjnyújtálynál és a pénztárnál ugyiszoóan az egész személyzetet ki fogják cserélni.

hogy így teremtsenek rendet végre a nyugdíjpanamák dzsungeljében.

kezdetben magasba ívelő vonala itt kissé csökkenő tendenciát mutat. Már az a veszély fenyegeti, hogy elfelejtik, amikor a „Pénz az utcán” című filmben jelentős szerephez jut s ezáltal existenciájának alapkövét is leteszi:

Gyors egymásutánban lép meg ezután alakításával Bressart a hívéül szegődött közönséget. „A nyitott ablak”, a „Konto X”, „Mesék az írógepről”, „Az ezred réme”, „Soha többé szerelem”, „Kicsérlem a feleségemet” című filmek egy lázas tempóban lezajlott sztárkarriernek mértőföldkövei.

Bressart még fiatalember. Azokon a felvételeken, amelyeken mint magánember szerepel a fotográfus lencséje előtt, intelligens, magabemélyedt művészek látszik. Még az az ember is sok sikert jósolhat Bressartnak, akinek nincs olyan orra, mint neki...

BRESSART A SZERFPEIRŐL

Egy nagy német magazin munkatársa nemrég meginterjúvolta a kitűnő filmkomikust, aki művészi hitvallásáról, műhelytitkairól a következőkben nyilatkozik:

— Sohasem tanulom be szerepeimet. Néhányszor átolvasom és kész! Kivülről egyáltalán nem tudok megtanulni semmit, a tulajdonképpeni munkát a próbák kezdem. Amikor szerepeimet készítem, veszem, rendszerint egy kis pszichológiai tanulmányt bonyolítok le, majd maszkban állapodom meg. Egy bajusz, egy pápaszem, esetleg egy elszabott ruha — ennyi elég is. Amint kész vagyok az öltözködéssel, szemügyre veszem magamat a tükörben. Hogy beszélhet ez a figura? Töprengek magamban s már el is kezdek motyogni valamit. A szerep eközben mindegyre jobban kialakul s erősebbödik. Gyakran változtatok is egyet-mást rajta, de ezt többnyire megbocsátja az író és a rendező. Így jönnek egyébként a leg-sikerültebb rögtönzések létre!

NEM TUDOM, HOGY MIT NEVETNEK RAJTAM? — PA. NASZOLJA A NÉPSZERÜ KOMIKUS

Bressart azokhoz a filmszínészekhez tartozik, akik nehezen szakítanak időt arra, hogy magukat a vásznon megtekintessék.

Korántsem kell azonban azt hinnünk, hogy a népszerű komikus sohasem látta magát filmben. Ez kissé hihetetlenül hangzana...

— Borzasztó — mesélte barátjának egy filmelőadás után —, nem tudom, hogy mit nevetnek rajtam? Tudod, én egyáltalán nem tartom nevetségesnek magamat. Figyelem a ruhámat, látom semmi toilett-hiba rajta! Szóval semmi ok a nevetésre! Nem is csinálók és nem is mondok semmi különösebb dolgot, csak éppen amit a szerepem előír. És mégis nevetnek! Érthetetlen!

A művész szerénysége ez, avagy a komikus szokása, aki a magánéletben is meg akarja nevetetni ismerőseit? Egy komikus, aki a groteszk humor olyan széles skálával rendelkezik, mint Bressart ne tudja, hogy mit nevetnek rajta! Nevetséges!

Meg lehet pukkadni...

*

Felix Bressart, — hogy eláruljuk annak, aki még nem tudja —, nemsokára talán magyar vonatkozásban is érdekelni fog bennünket. A német lapok nem csinálnak belőle titkot, hogy a kiváló komikus egy idő óta sokat forgolódik Bárony Rózsi, a Németországban nagy sikereket arató magyar színész nő körül.

No de ez még nem aktuális...

Ne is üssük bele orrunkat abba, hogy Bressart mindenhová beüti az orrát. Joga van hozzá! Máról-holnapra a világhírt sztárok közé futott be és ez részben orrának is köszönhető...

Mindenben találó tehát rá (ha reformált köntösben is) a régi magyar közmondás: Orrban az igazság!

N. F.

Mindenki, aki jól akar járni

Argus reklám

A MEGMARADT

ASCHER

árukból vásárol amelyeket most hallatlanul olcsó árban lehet beszerezni — Jegyezze meg a címet:

Brassó, Tehenpiac 4. szám

Hítek

— 25 ezer kenyértelen Aradon. Aradi tudósítónk jelenti: Aradon a munkanélküliség napról-napra ijesztően nő. Most körülbelül 3600-ra becsülhető azoknak a családfeleiknek a száma, akik kereset nélkül állanak. Tekintettel azonban arra, hogy az elbocsátások és a leépítések egyre tartanak, a munkanélküliek száma egyre gyarapodik s ujévre már körülbelül 5000 lesz azoknak a száma, akik leereset nélkül maradnak. Ami azt jelenti, hogy körülbelül 25.000 lesz a kenyértelenek száma a tél folyamán.

— Marosvásárhelyen utcát neveztek el Enescuról. Marosvásárhelyről jelenti: Enescu Györgyöt, a kiváló hegedűművészt péntek esti hangversenye alkalmából Marosvásárhely közönsége meleg ünnepségben részesítette. Dr. Musca rektor, az interimár bizottság elnöke tudomására hozta Enescunak, hogy a város a marosvásárhelyi kulturpalota előtt elvonuló utcát róla nevezte el.

— Az Orgonista-Szalay műkorcsolyázó pár Bukarestben. Bukarestből jelenti: A híres magyar műkorcsolyázó Orgonista-Szalay pár a román fővárosba érkezett, ahol részt vesz a műjégpálya megnyitására és bemutatást futnak.

— Mi történt Brádon? Szombaton délelőtt az a feltűnést keltő és riasztó hír terjedt el Aradon, hogy az Arad megye területén fekvő Brád községben, a nagy aranybányatelepen, a lakosság zavargásban tört ki és a zavargások annyira elfajultak, hogy a jobb módú brádi lakosoknak el kellett menekülniök. Állítólag katonaságot és csendőrséget vezényeltek ki a községbe. A hír megerősítésre szorult.

— Kényszeregyezséget kért egy nagy aradi drogéria. Aradi tudósítónk jelenti: Az évtizedek óta fennálló Vojtek és Weisz drogéria tulajdonosai ma délelőtt kényszeregyezési kérést adtak be az aradi törvényszéknek. A cég kiegyezés esetén 100 százalékos megtérítést ígér hitelezőinek, tekintettel arra, hogy 800 ezer lej passzívával szemben több mint 1 millió az aktívája.

— HAZASSÁG. Bernáth Gizella, Brassó és Erdős Zoltán, Brassó, folyó hó 6-án délelőtt 10 órakor tartják esküvőjüket az Árvaház-utcai izr. neológ templomban, melyre ezuttal hívják meg összes jóbarátaikat és ismerőseiket. (be)

— Temesvár nem tud takarékoskodni. Temesvárról jelenti: Temesvár város jövő évi költségvetési terveze elkészült, de nem nagyon váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A költségvetés végösszege ugyanis 347.847.967 lej, vagyis mindössze 80 ezer lejjel kevesebb az ez évi költségvetésnél. A város polgársága valóban nem tudhatja, hogy honnan ezedük ki belőle a mai gazdasági körülmények között a kiadási tételekre előirányzott horribilis összeg.

— MORRES HERMANN FESTŐMŰVÉSZ. KIALÍLTASA, tájképek, aktok, kompozíciók, december 6-án délelőtt 11 órakor nyílik meg a Vigadó fehértermében.

Karácsonyi társasutazás
Budapestre
Jelentkezni lehet december 12-ig
„EUROPA“
Menetjegyiroda, Brassó, Korona-szálloda. Telefon 255
és MEDIATOR Tó-Săcuesc

Műhelyünk
elvállal mindentéle megrendelést női, térti és gyermek-fehérenemű készítésére idegen anyagból is.
Julius Nedoma

Rádió
STANDARD X
a legujobb és legujobb vevőkészülék.
Kedvező fizetési feltételek.
BEMUTATÁS:
»ELECTRA« Rob. Heichel
BRASSO

DECEMBER 2.

Revolverharc egy upesti postahivatalban

A postamester felvette a harcot a revolveres rablókkal

Budapest, december 5.

Pénteken este hat órakor az upesti Mária-utcai ötös postahivatalban már csak Antal Gyula 76 éves postamester, Eich Mária 21 éves és Adorján Gizel 19 éves postatisztviselők tartózkodtak. Eppen távozni készültek, amikor az utcáról két fiatalember osont be. Az elsőként behatoló fiatalember — akinek mélyen szemrehuzott sportcipője volt s arca alsó részét is egy zsebkendővel kötötte be — revolvert rántott elő és három lövést adott le a postamesterre.

Társa eközben lerántotta maga után az ajtó vasredőnyét, hogy zavartalanul dolgozhassanak.

Az egyik postatisztviselő nyomban elájult. Az öreg postamester — akit különös véletlen folytán nem sebesítettek meg a golyók, —

írásztalához rohant, ahonnan kirántotta revolverét és háromszor visszalőtt támadóira.

A fiatalemberek megijedtek és kimenekültek, miközben egyikük úgy belevágta

fejét a redőnybe, hogy sapkája leesett s ott maradt a hivatalban. A postamester az utcára is követte a merényletet, ahol még két lövést küldött utánuk. A fiatalemberek, akik a jelek szerint ismerhették a terepet, egykettőre nyomtalanul eltűntek a néptelen környéken.

A hivatalban kétezercsás pengő készpénz volt, amit a támadók természetesen épségben hagytak. A rendőrség erőlyes nyomozást indított.

A postarablók kézrekerítésére indított rendőrségi nyomozás egyelőre csak annyit ért el, hogy az ujjlenyomatok megvizsgálása révén hamarosan kiderítették a revolveres postarablók kilétét. Megállapították, hogy a Mária-uti postarablók azonosak azokkal a betörőkkel, akik Ujpesten Horváth Elemér kereskedőnél betörték és Horváthot késekkel összeszurkálták. A rendőrség egyelőre nem hozta nyilvánosságra a gyanúsítottak neveit, de a nyomozást most már kettőzött erővel folytatja. A postarablók elfogatásuk után azonnal statáriális bíróság elé kerülnek.

JUSTO GENERALIS

Argentína most megválasztott új elnöke

— AKIKNEK A CFR KÉTSZER FIZETETT. A CFR Brassó és Szászhermány között, vonalépítés céljából kisajátított három telket, amelyekért tulajdonosaiknak, Albert István brassói lakosnak 22.000 lejt, Sente Péter brassói lakosnak 26.000 lejt, Kosztánd János csikszenttamási lakosnak pedig 6000 lejt fizetett. A telektulajdonosok, úgy látszik, keveselheték a kapott összeget, mert rövid idő leforgása után ismét jelentkeztek a CFR-nél, amely, — minthogy időközben megfedkezett arról, hogy a gazdák a kisajátítási árakat megkapák, — újra fizetett. Később fedezték csak fel, az akták átvizsgálása közben, hogy ugyanazt az összeget kétszer fizették meg. A CFR család címén feljelentette a gazdákat, akiket a rendőrség irataikkal együtt az ügyészséghez utalt.

— A marosvásárhelyi bírák két hónapja nem kaptak fizetést. Marosvásárhelyről jelenti: Dr. Muntean József törvényszéki elnök vezetésével a marosvásárhelyi bírák pénteken értekezletet tartottak és elhatározták, hogy miután két hónapja nem kaptak fizetést, sürgős intervenció végett táviratokat küldenek Jorga miniszterelnöknek, Argetoianu pénzügyminiszternek és Hamangiu igazságügyminiszternek.

— A szolgalegény és két pikkoló tragédiája. Temesvárról jelenti: A Szkolier-féle vendéglőben mint szolgalegény talált alkalmazást Bartos Mihály 28 éves székely legény. Tegnap este a fáradságos munka elvégzése után két pikkolóval tért nyugalomra a rendelkezésükre adott szűk kamrában. A hideg miatt alaposan megtömték a szénkályhát s aztán lefeküdtek. Reggel mindhárman eszméletlenül állapotban találtak meg. Bartos Mihályt megölte a tulságosan megömlött kályhából kiáramló szén-gáz, a két pikkoló meg élt, de állapotuk annyira válságos, hogy a kórházi orvosok lemondottak róluk.

— Románia elfogadja a lengyelek meghívását Krynicába. Bukarestből jelenti: Mint már megírtuk, a lengyel szövetség meghívta a román jégchokki csapatot Krynicába, ahol a román csapaton kívül még hat európai nemzet jégchokki csapatai vesznek részt a január 1 és 6-ika között rendezendő tornán. — A románok most közölték a lengyelekkel, hogy a meghívásnak készségeleleget tesznek. A román jégchokki csapat kizárólag bukarestiekből fog állni, körülbelül ugyanazon játékosokból, akik a múlt évi világbanoki versenyeken Románia színeit képviselték. A válogatott kerettel egy bécsi tréner megkezdte az erős tréninget.

— URODONAL a legismertebb és az egész világon leginkább elterjedt olyan gyógyszer, mely a veséket mossa, a szívet, májat, idegeket, izmokat és ízületeket a húgysavas lerakódásoktól megszabadítja és ezáltal számtalan fenyegető betegségtől megvédi, amely betegségeknek különben a szervezet védelem nélkül ki lenne szolgáltatva. Urodonal alaposabban hat, mint a legtöbb ásványvíz, vagy forrássó.

— A CSIKI NYUGDIJASOK ÉS A CSENDŐRI FELÜGYELET. Tudósítónk jelenti: A csikszereadi pénzügyigazgatóság, a melynek tudomására jutott, hogy néhány nyugdíjas, aki városi lakáspótlékban részesül, kiköltözött falura. Felszólította ezért a csendőrséget, hogy őrizzék ellen és hozzák azonnal tudomásra az ilyen eseteket, hogy a házbérlőpótlékot azonnal csökkenték. A csendőri természetesen a legnagyobb buzgalommal végzik új megbízatásukat, így a pénzügyigazgatóság is egyre-másra csökkenti a szerencsétlen nyugdíjasok járandóságát, amely pedig olyan kevés, hogy már egy falusi ház bérének is tulkicsi, eltekintve attól, hogy négy-öt hónapos hátrálékban vannak a nyugdíjfizetésekkel.

— LEGALÁB 10.000 ASSZONY használja és dicseri naponta Biri néni szakácskönyvét, mert többszáz kitűnő konyha receptje alapján, mindenki könnyen vezetheti a legigényesebb háztartást is: levesek, sülték, előételek és tészták, befőttek és savanyúságok készítésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltok sem, aminthogy megtaláljuk benne azt is, mik a teendők a disznóölés körül, hogyan kell zöldeséget aszalni, szappant főzni, kenyeret sütni, kávét főzni, veteményeket, káposztát télire eltenni, zsírt olvasztani és — puliszkát főzni. Egy szóval: felöleli a háztartás konyhai részének minden ágát, receptjei világosak, egyszerűek, mindenki számára érthetőek. A vaskos kötet ára tartós, kemény kötésben 130 lej.

— KINEVEZÉSEK A BRASSÓI TÖRVÉNYSZÉKNÉL. A brassói ügyészségnél működő Jonescu Virgil ügyész, továbbá Vlad Enescu törvényszéki bírót törvényszéki tanácselnökké léptették elő.

Az ASTRA (Apolló) MOZGO leszállítja árait
A jelenlegi krízisben mi vagyunk az elsők, akik beátjuk, hogy az árak nem tarthatók. Tekintettel véve a mozgóképszínház nagy költségeit, nagy áldozatok árán szállítjuk le árainkat. Az »ASTRA MOZGO« nem akarja, hogy hiányozzék a brassói közönségnek, mely őt mindig támoalta, az egyedüli szórakozása, amely még megmaradt. — Megállapítjuk az árakat, amelyeket a nehéz idők most diktálnak:

Pályat és erkély	— — — — —	Lei 35	Tagok	— — — — —	Lei 20
I. hely	— — — — —	„ 30	Karzat	— — — — —	„ 15
II. hely	— — — — —	„ 20	Gyermekek	— — — — —	„ 10
Tisztviselőik	— — — — —	„ 25			

Kicsi árak, nagy filmek!
SZOMBATON, VASARNAP és HÉTFŐN nagy hatással
„Mam'zelle Nitouche“
(NEBANTSVIRAG) ANNY ANDÁ-VAL.
AZ IGAGZATOSÁG

* BRASSÓI ORVOSI HÍR. Dr. Bentia v. kórházi orvos, gyakorlóorvos és bőrgyógyász, (spec. a budapesti, gráci és berlini egyetemeken), Brassó, Mester-utca 11. (Bologna) sz. alatti házában új rendelőt nyitott. Rendelés: belső, sebész, női, bőr és nemi (vér) betegeknek, naponta 11—1 és 3—5-ig.

— A TEMESVÁRI RENDŐRSÉG MINDIG TALÁL MAGANAK „MUNKÁT.“ Tudósítónk jelenti: Az elmúlt év június 8-án, Károly király trónralépésének egyéves évfordulóján a temesvári rendőrség számos letartóztatást eszközölt. A letartóztatásokra állítólag az szolgáltatott okot, hogy a városban királyellenes propaganda indult el s a letartóztatottak ebben a munkában röpiratok kiadásával és terjesztésével vettek részt. A vizsgálat során csak három maradt a vádlottakból. Ezeket a törvényszék el is ítélte. Verkmann Nóra 6, Muzsa János 4, Ürményi Béla 3 hónapi fogságot kapott. Az elítéltek azonban felebeztek, mert vallomásuk szerint semmiféle mozgalomban nem vettek részt s az egész ügyről semmi tudomásuk nincs. A felebezési tárgyalás, amit most tartott meg a tábla, szenzációs fordulatot hozott. A védelem a rendelkezésre álló bizonyító adatok birtokában azt hangoztatta, hogy a vádlottak valóban nem tudhattak semmit a királyellenes mozgalomról, mert ilyesmi nem is volt. A lefoglalt röpiratokat maga a rendőrség gyártotta, csak azért, hogy érdemeket szerezzen magának az állítólagos összeesküvés leleplezésével. A letartóztatottakat pedig a rendőrség azzal kényszerítette a légből kapott vád beismérésére, hogy elképesztően brutalizálta őket, ütötte-verte és a hajukat csomónként tépte ki. A védelem bejelentése nagy kórnációt keltett a bírák között. Az ítélet kihirdetését december 10-re halasztották el. A közönség pedig nem is az ítéletet, hanem azt várja, hogy a rendőrség ellen hivatalból indítsák meg a vizsgálatot, a védők beterjesztett bizonyítékai alapján.

— MEGNYILIK AZ ELSŐ LÓHUS-MÉSZÁRSZÉK BUKARESTBEN. Bukarestből jelenti: A polgármesteri hivatal fölívásban figyelmezteti a főváros lakosságát, hogy rövidesen megnyílik az első hatóság lóhús-mészárszék, amelyben a lóhús kilóját minőség szerint 6—10 lejben áron adják. A fölívás kéri a közönséget, hogy Minovici professzornál jelentse a naponkénti előrelátható lóhús-szükségletét, mert a vágásokat a szükségletnek megfelelően akarják eszközölni. A lóhús-mészárszék virslit és salámit is fog gyártani, lóhusból. A szalámi kilóját 20 lejben állapították meg.

— NEM HITELEZ TOVÁBB A BUKARESTI VÍZMŰVEK IGAGZATOSÁGA. Bukarestből jelenti: A bukaresti vízművek igazgatósága szombaton megvonta a vízszolgáltatást az egészségügyi minisztérium központi laboratóriumától, azzal az indoklással, hogy többé még az állami közüzemeknek sem hitelezhet. A vizitenített laboratóriumban készülnek mindazon gyógyszerek, amiket az egészségügyi minisztérium az állami kórházaknak küld szét. Víz hiányában a munka teljesen megáll s így a vízművek szigorúságának beláthatatlan következményei lesznek. A bukaresti lapok ebből az alkalomból élesen támadják a vízművek igazgatóságát.

— Az aradi Marmorosch-betétesek értekezlete. Aradi tudósítónk jelenti: A Marmorosch-bank aradi betétesei vasárnap előreláthatólag viharos értekezletet tartanak. Ezen a gyűlésen beszélnek meg, hogy adjanak-e hozzájárulást a bank kényszeregyezési eljárásához, vagy pedig tagadják meg a beleegyező nyilatkozatok aláírását, amelyet a bank igazgatósága kér a betétesektől.

— A TESTÉVEL VÉDETT EGY EREKLYÉT A VALLÁSOS JASI TÖMEG. Jasiból jelenti: Az itteni Szent András templomban évszázadok óta őrznek egy csodatevő ereklyét, amelyet az egyházi hatóságok utasítására pénteken át kellett volna szállítani egy másik templomba. Az elszállítást azonban megakadályozta a fanatikus lakosság, amely valósággal testével tartotta az ereklyét a régi helyén. Egy Clinciu nevű öregasszony beszédet intézett a tömeghez és buzdította, hogy csak védjék tovább az ereklyét, amely őt vakságából gyógyította meg. Az egyházi hatóságok egyelőre tehetetlenek a vallásos rajongókkal szemben.

A KERTSCH-VILLA szállóban
KÉT SZOBA
ELŐSZOBÁVAL
irodai célokra (orvosi rendelőknek, ügyvédi irodának, kiválóan alkalmasan 1-től kiadó)
A Korona-szálló r.-t. igazgatósága

Ingyen küldöm
szállítólevélt és gyűjtemény
árjegyzékeimet,
mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szállítótokozó névvel megjelölhetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját érdekében ne vegyen addig olványt vagy bármilyen-fajta vesszót, míg át nem olvassa szállítási útmutatómat. Cím:
I. Szűcs szállótelep, Diosig (jud. Bihar) No. 32.

— Autó a gyorsvonat alatt. Budapest-ről jelentik. A Budapest-belgrádi gyorsvonat a péterváradai alagút kijáratánál elgázolt egy automobilt, amelyet pozdoryává zuzott. A jármű sofförje szörnyet halt, utasai pedig súlyos sérüléseket szenvedtek. A borzalmas szerencsétlenséget a pályaoz okozta, aki elfelejtette a sorompót idejében leengedni a közeledő gyorsvonat előtt. A köteleességmulasztó pályaozt letartóztatták.

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint a délről érkező tengeri légáramlat feltűnő gyorsan szorítja vissza az északi fagyhullámot s utjában mindenütt a hőmérséklet csökkenését és a havazásra való hajlamosságot hozza magával. Mára és holnapra tehát megélénkülő nyugati szelek mellett esőbe átsapó havazás és a hideg csökkenése várható.

MONTAGUE NORMAN

az angol nemzeti bank elnöke, akit a folytonos forrhangzás rövidesen elsdor helyéről.

— ELŐFIZETŐINK kísérjék figyelemmel a címkejükön feltünteteti lejáratot. A lap zavartalan expedíciós érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár postán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén. Ellenkező ese ben közvetlenül a kiadóhivatalban kell reklamálni.

— Felakasztotta magát gyógyíthatatlan betegsége miatt. Bánsági tudósítónk jelenti: Niczkýfalva községben a háza padlásán felakasztva halva találták meg hozzátartozói Ádám József 62 éves gazdálkodót. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Ádám önkézevel vetett véget életének és gyógyíthatatlan betegsége miatt elkeseredésében menekült a halálba.

— Gyermekhalál egy babszem miatt. Facsádról jelenti tudósítónk: Megrendítő gyermektragédia játszódott le itt Vasilescu Miklós mézeskalácsos mester házában, ahol a Vasilescuék két esztendő gyermeke babszemekkel játszadozott. Játék közben egy szem hab a kis gyermek torkára szaladt és olyan mélyre került a légzőcsőbe, hogy nem sikerült onnan eltávolítani. A tragikus sorsu kis gyermeket nem lehetett megmenteni, iszonyú kínok között kiszenvedett.

* BERDE MARIA: FÖLDINDULÁS című új nagy két kötetes regénye közös ügye nemcsak az erdélyi magyarságnak, hanem az egyetemes magyarságnak is. Mi történt velünk? Mi van velünk? Mi lesz velünk? Ezek a kérdések, ezek a sikoltások csendülnek ki a regényből. A földindulás egy erdélyi család regénye, amely alatt megindul a föld. Berde Mária büszke lehet munkájára, az erdélyi magyarság Berde Máriára. A két kötetes regény ára 231 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában. (be)

— Gyomor- és bélzavaroknál, ótvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkeletben a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általános dicsérik. A Ferenc József keserűvizet gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Ma délelőtt Brassóba érkezett Markovits Rodion, a „Szibériai Garnizon” világhírű szerzője

Társadalmi ünneplésnek ígérkezik mai estéje a Hontérus-aulában

Brassó, december 5.

Ma délelőtt Brassóba érkezett Markovits Rodion, a „Szibériai Garnizon” fantasztikus karriert befutott szerzője. A szatmári ügyvédből máról-holnapra világhírűvé lett író szállodai szobájában már a korai órákban „megtalálták” az autogramkérők, akik a legnagyobb sikert befutott magyar háborús regény szerzőjének kézjegyét kérték.

Első mondatával elárulja a főnyes charmeur:

— Hogy utazott? — tesszük fel a sablonos kérdést. Mire Markovits Rodion finom öngunnyal válaszolja kapásból:

— Köszönöm... Temesvártól Aradig rém hosszú volt az út, majd megörültem az unalomtól, azalatt az óra alatt. Egy tüzerkapitány mesélt ugyanis valami történetet. Ellenben Aradtól, tegnap délután öttől, ma reggel négyig, Brassóig, én meséltem neki, ez egy pillanatra tartott, föl se vettem, nem is tudtam befjezni, olyan hirtelen elrepült az idő...

Markovits Rodion nem igen szereti nyilatkozni. Magáról egyáltalában nem beszél, de ha érinti is személyét vagy művét, mindig és minden szaván keresztül valamit egészen mély pontig ér le. Összintefeltárja mindazoknak az érzelmi háborúknak, amelyek egy ma élő, a polgári osztályhoz tartozó, de azért nyílt szemmel látó intellektuális dunak. Mindannyiunknak, ügyvédeknek, kereskedőknek, bankosoknak, orvosoknak, tisztviselőknek — a belső keresztmetszetét Markovits Rodion, aki olyan nagy és olyan őszinte művész, hogy megengedhet magának a „felülről nézés” shawii luxusát. Tulajdonképpen a magyar Bernard Shaw, noha Molnár Ferenchez hasonlít megjelenésében, — aki viszont ugyancsak egyik szá-

tírkusa mai állapotunknak.

A „Szibériai Garnizon” írójáról többet nem is igea kell mondani. Történelmi éveink egy hallatlanul izgalmas hullámozó szakaszát — fixálta, anatómiailag leterképezte, éppennygy, mint Remarque, egy másik ilyen higanys, mozgó vonalrész.

Markovits Rodion rendkívül érdekes dolgokról fog beszélni ma este a brassói közönségnek. Magunkról, helyzetünkéről — és arról a kulisszáról, ami egy ilyen világhír, világkarrier mögött van.

A „Szibériai garnizon” világhírű szerzője innen Sepsiszentgyörgyre és Kézdivásárhelyre utazik, ahol megismétli előadásait és konferanszait.

Az előlelekből ítéve Markovits Rodion szerzői estje felejthetetlen élménye lesz mindannyiunknak.

— CSIKBAN SZÜNETEL A TAXIFORGLOM. Tudósítónk jelenti: Ismeretes az a rendelet, amely a taxisokat arra kötelezi, hogy járműüket baleset ellen biztosítsák. Tekintve a nyomászto gazdasági helyzetet, a csikszeredai autótaxisok nem tettek eleget ezen kötelezettségüknek. A csikszeredai rendőrség most letiltotta az összes taxisokat, akik most tél idején, minden kereset nélkül állanak.

— A német ökölvívók győztek a magyar és holland válogatottak ellen. Münchenből jelenti: A magyar válogatott ökölvívók pénteken mérkőztek össze Münchenben a bajor boxolókkal. A mérkőzés — csak Kubányi, Lovas és Szigeti állották meg helyüket, a többiek gyengélben szerepeltek s így a németek 11:5 arányu győzelmet arattak. A magyar ökölvívók Münchenből Regensburgba utaztak, hogy ott is összemérjék erőiket a regensburgi boxolókka. Itt említjük

C. F. R. bérletét azonnal kiadja
„EUROPA”
MENETJEGYIRODA,
BRASSÓ. (Korona szálloda.)

meg, hogy Düsseldorfban a düsseldorfi boxolók és a holland válogatottak mérkőzése 11:5 arányban dőlt el ezuttal is a németek javára.

— Meghalt Révész Kálmán dr. miskolci református püspök. Miskolcra jelenti: A magyarországi református egyházat súlyos csapás érte Révész Kálmán dr. miskolci püspök halálával. Révész püspök holttestét hétfőn délelőtt 11 órakor helyezik örök nyugalomra, amikor is a temetési gyászszertartást Ravasz László dr. református püspök végzi.

— Dolgoznak a betörők a bánsági városokban. Lugosi tudósítónk jelenti: Tegnapelőtt éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a Raine-féle vegytisztító intézetbe, ahonnan nagy mennyiségű ruhanemű és különböző értékes berendezési tárgyakat zsákmányoltak. Ugyancsak betörést követtek el Belinteanu Péter lakásában is, ahonnan a tettesek hétezer lej készpénzt loptak. A rendőrség a betörés tetteseit keresi. — Resiczabányáról jelenti, hogy ott Nicolaevici ezredes lakására hatolt be egy tolvaj, aki a házból ellopta az ezredes nagy értékű aranyóráját. A rendőrség a tett elkövetésével egy Theer Ignác nevű temesvári foglalkozás nélküli egyént gyanúsít, akit a gyanúkok alapján letartóztattak.

— A brassói rendőrség hírei. A brassói rendőrség letartóztatta Sarlea János brassói lakost, aki a pénteki hetivásár alkalmával Capatina István piaci halárustól két láda halat emelt el. — A rendőrség állomási kirendeltsége bukaresti közörség, letartóztatta Katz Moise utazót, aki Silbermann Leóttól, a bukaresti „Fortuna” gummiköpenygyár igazgatójától nagyobb összeget sikkasztott.

DECSEY ZOLTÁN:

A SIRÓ VÁROS

A főbejáratban újabb kellemetlen meglepetés vára öke. A máskor annyira forgalmas pályaudvar üresen kongott. A portás nyugodtan pipázott az ajtóban. A jegypénztárakban ott ültek a tisztviselők, de közönség nem volt fülkéjük előtt.

— Mi történt, portás ur? — kérdi sürgőtoleg az egyik utas, aki rokonának temetésére indult és estére Rutkán szeretne lenni.

— Nem mennek a vonatok.

Kétségbeesett jajgatás, sopánkodás hangzik fel.

— Jaj, Istenem, hát mit tegyünk?... Nekem haza kell jutnom minden áron... Beteg a gyermekem... Holnap lenne az esküvőm... Milliós veszteségeim lesznek... Nekem Bécsbe kell jutnom holnapra feltétlenül... Sztrájk?... Miért sztrájkolnak?... Mindenütt megálltak a vonatok?...

— Ott álltak tanácstalanul, még nem tágitottak, reménykedtek a jószerecsében, de a pályatest üres, az utolsó mozdony enyhe dohogással most szalad be a fűtőházba.

Pereszley tanár ur belépett az osztályba, szertartásosan kinyitotta az osztálykönyvet, kezébe vette a tollat, figyelmesen megnézte, hogy papírfoszlány nem akad-e meg benne, gondosan kabátja ujjába törülte, bemártotta a tintába és csak ezután tette fel a szokásos kérdést:

— Ki hiányzik?

— Senki, — zugott a felelet.

Az első padban felemelkedik Klupka Jenő, az eminesen tanuló.

— Tanár ur, kérem...

Pereszley tanár ur megigazítja evikkerét és csodálkozva néz a fiura. Mi ez?

Miért zavarják meg a napirendet?

— No mi az, Klupka, mit akar?

— Tessék minket hazabocsátani, ma nem tarthatjuk meg az órát.

— Tessék?... Pereszley tanár ur arca még hosszabba nyul a csodálkozásától. Nem tarthatjuk meg az órát? És miért nem, ha szabad érdeklődnöm?

— Mert délben 12 órakor kitört az általános sztrájk és a diákság csatlakozik hozzá.

— A diákságnak tanulnia kell és nem politizálnia. Bizzák ezt a felnőttekre.

— Ne tessék rossz néven venni, tanár ur kérem, de mi is sztrájkolunk és hazamegyünk...

— Hát kérem, én erőszakkal nem akadályozhatom meg magukat. De figyelmeztetem a súlyos következményekre. Természetesen azonnal jelentést teszek az igazgató urnak.

— Tanár ur kérem, ilyen időben nem is lehet rendes munkát végezni. A testi épességünk is veszélyeztetve lehet, ha most sokat mutatkozunk az utcán, ha iskolába járunk.

Kinyílt az ajtó s az igazgató kis, kövér alakja gurult be. Lihegett az izgalomtól.

— Mi történik itt? A hetedik osztály egyszerűen hazament a történelmi óráról.

— Mi is hazamegyünk. Kitört a sztrájk igazgató ur.

És már szélesen, nagy zajjal, boldog vihogással pakolják össze a holmijukat. Az igazgató egyre sopánkodik.

— Csak okosan, kedves fiam, valami számárságba bele ne keveredjenek Vigváznakak magukra.

Néhány perc múlva elnéptelenedik az iskola.

Telefon 145

Redoute Mozzó

BRASSÓ

SZOMBATON és VASÁRNAP

»VALCERPARADICSOM«

(WALZERPARADIES)

Ez a hamisítatlan bécsi izzel-szízzel felépített, parádés kiállítású vígoperette, melynek tartalma és csodálatos muzsikájának minden taktusa, veri az összes eddigi slágerek sikerét.

Szerepőszállítása nem kevesebb mint:

CHARLOTTE SUSÁ, GRELL THEIMER, SZÓKE SZAKÁLL és VEREBES ERNŐ.

SZOMBATON d. u. 3 órakor MATINÉ:

»WEN DU EINMAL DEIN HERZ VERSCHENKST«

LILIAN HARVEY-el

VASÁRNAP d. e. 11 órakor MATINÉ:

»EVANGELINE«

Dolores del Rio

BRASSÓ

„Modern Mozzó”

Telefon 518

Ma szombaton és vasárnap szenzációs premier.

ZAPOLSKA GABRIELLE VILÁGHÍRŰ REGÉNYE

„A varsoi citadella”

A legérdekesebb és legsodásabb orosz sláger, gyönyörű orosz ének és balalajka kísérettel

Főszerepben: VÁRKONYI MIHÁLY, LAJANA, HARRY HARDT.

WESTERN ELECTRIC CSO DÁGÉPEN

Vasárnap d. e. 11 órakor MATINÉ

„A beförő”

Der Einbrecher! Nagy operette Lilian Harvey és Willi Frischel. 10—15 lej

A Réa

írta: MIKES IMRE

Forradalom az emberi testben

Bukarest, december 5.

On meg van elégedve a testével, Polgártárs? Valószínűleg, Legalább is eddig nem hallottam még, hogy panaszkodott volna arra az esztelen, formátlan, durva hústömegre, mely nemes lelkének hitvány földi burkát képezi. S ez annál csudálatosabb, mivel Ön hedonista, aki nagy súlyt helyez azokra a gyönyörökre, melyek ostobán felépített hullája révén a nem-léttől a megsemmisülésig vezető rövid utszakaszon érhetik.

A tisztelt Polgártársat kizsákmányolja a Törvény, a Társadalom, az Állam, az Erkölc, a Természet, minden, mindenki. Sok keserűségei között igyekezik egyetlen biztos tulajdonát, a testét kihasználni s pendelyes korától kései aggságáig azon fáradozik, hogy mennél nagyobb profitot facsarjon ki a bőrnek, a zsigereknek, csontoknak, beleknek, érzékszerveknek alantas élveiből. Keves kivétellel mindenki testére alapozza örömeit és boldog perceit, a falásnak, emésztésnek, szorakozásnak és pihenésnek áldozván minden tehetséget és szenvedélyt.

Sőt még azok is, akik látszat szerint megvetik huszburkunk kéjét, se mentesíthetők teljesen az epikureista kedvetlenség pádjá alól. Mert ezek a magasabbrendű egyéniségek, a kik hol mint aszkéták, hol mint szektáriusok, hol pedig mint elmeigőngés jelentkezők, rendszerint úgy próbálkoznak a lelki élet elvonat, magasabb rétegeibe emelkedni, hogy nyersen megalázzák testüket, mely, folytonosan gáncsolat vel eszményi céljaiknak. Eppen ma olvasom, mily elégtételt és gyönyört éreztek a középkor fanatikuskai, ha kilencágyú korbáccsal véresre csapdosták őket s a földszagotott hús, mint a rongycafát, csüngött alá a pállaikról.

Egyiknél az kell hatást, ha simogatják, gyömszéklik, porusaiba illatos olajat kennek. Másiknál, ha félholtra gyötrik és sebes testére odapetik a szurós szőr-ruhát.

Sőt akadnak, akik összeegyeztetik a kettőt, mint például Rasputin, aki a hét elején még az Urál-menti innocentisták földalatti barlangjaiban hódolt a gyilkos, sötét borzalmaknak, a hét végén pedig már a pétervári udvar dalmáinak habselyem karjai között édelgett.

Kétségtelen hát, hogy a tisztelt Polgártárs sok mindent kipróbál a testéből. Dolgoztatja éjjel-nappal, ébren és alva, állati körülmények között. Életének egész programját a fizikumára építi. Meltatására fölaltalta a poézist, a próza legtöbb dialfaját és a művészeteket. S természetesen a filozófiát is.

Csupán a kritikát nem. Mohó gyönyöröi között elfeledkezik arról, hogy milyen műveletlen, goromba szerszám a teste.

A Polgártárs harcot folytat mindennel, ami környézi. Lassankint uralma alá hajtja az egész világegyetemet. Megreformálja a nagy Művet és leigazza az elemeket.

De saját testén a legszembeeszköbbs fogya-tékosságokra se ügyel és még álmaiban sem gondol a gyatra burok megreformálására.

Ma, amikor végigmentem az Erzsébet-bulevárdon, önkéntelenül is a rénszarvasok jutottak eszembe. Ez a furcsa gondolatkapcsolódás kétségtelenül ennek a koraszülött, pimasz télnak köszönhető. Xantippe-módra öröl és pöröl a decemberi szél, dermedt koldusok zokognak a házak tövében, a komor és sötét égből mardosó por-jég szakad.

Szinte kivágja a szememet.

A rénszarvasok fönt a magas északon fitynyol hánynak az ilyen időnek. Mint bizonyára Ön is tudja, e finom állatokkal szemben kegyes voltja a természet: olyan szempillákkal látta el őket, melyek nem akadályozzák a látást még akkor se, ha lezárulnak.

Tapintatos rollók, védnek anélkül, hogy kárt okoznának.

Szemeink elhelyezése is meglehetősen primitív. Tul közel fekszenek egymáshoz s ezért mindent szinte egyszemre szögből szemlélnek. Csaknem olyan kezdetleges a működésük, mint a fényképezőgép lencséjé, mely aszerint rögzíti meg a tárgyat, szélesnek, vagy hosszúnak, épnek, vagy torznak, ahogyan oldalra, felülre, vagy alulra, különböző „blinde” szerint elhelyezik.

Állandó fotótechnikai csalódásoknak vagyunk kitéve, látószereink gyatra topográfia miatt.

Uj tudományt kéne létesíteni, az alkalmazó biológiát, melynek első feladata volna a látókészségek átszervezése. A két szemnek oldalra, a halántékok tájaira kell kerülnie. A harmadik szem a homlok közepén foglalna helyet. Így egyszerre három szögből vizsgálhatnánk minden s emellett látási horizontunk,

mely jelenleg hiányos félkör, teljes körre szélesedne.

Súlyosan hibáztatni kell azt is, hogy szomunk helyhez kötött s nem vándorolhat szabadon. Ha például Ön a dívány alatt keres valamit, akkor a leghetlelenebb gimnasztikát kell végeznie ahhoz, hogy a kívánt tárgyat megpillanthassa. Ha pedig a rendelkezésre álló térköz annyira szűk, hogy a fej nem fér át rajta, akkor a szem egyszerűen használhatatlan lesz.

Kíváncsossá lenné tehát, hogy tenyerünkön egy negyedik szem képződjék ki s hogy kezünkfeje könnyen, teljes körben forgatható legyen, akár az orsó.

Az afféle nyilóárváló és még majomkorunkból átszármazott primitívizmusról, mint a pakból, a hónalji szörzet, a szakáll és a többiek, beszélni sem akarok. Ellenben a fülcimpánál meg kell állanunk. "Iszen azt Önnek is el kell ismernie, hogy ennél együgyűbb szerszám nem akadt még élő testen.

A cimpa fontossága abban áll, hogy fel fogja a fül felé torló hangokat. Ez kétség-telenül jelentős szerep. Elismerjük.

De miért kell ezt a feladatot mereven végrehajtani? Mozdulatlanul és mozdíthatatlanul?

Hiszen, ha a cimpa kezelhető szerszám lenne, afféle izmos cirkuszi művész, mint a nyelo, akkor sokkal inkább megfelelhetne hivatalának. Például a hátunk felől érkező hangokat közvetlenül fogná föl. Az alulról jövő beszédet úgy tartaná fel, mint egy lámpaernyő a sugarakat.

S ami a legfontosabb, szükség esetén a fülkagylóra tapadna és elzárna az Ön hallószervét.

A legnagyobb igazságtalanság, hogy míg a fül ellenlábas, a nyelo, szabadon garázdálkodhat, addig a fül tehetetlen kiszolgáltatottja mindan hangnak, zöreinek, fecsegésnek, durranásnak és robbanásnak. Nem Ön rendelkezik a füllével, hanem a fül Önnel. Önnek muszáj hallani akkor is, ha nem akar.

Anatole France szindarabjában a hős kénytelen megsejtetett magát, csak hogy megmeneküljön feleségének perverz szájjáértelmezésétől.

A mozgatható cimpa csapóajtó lenne házassági tragédiák ellen.

A mostani cimpa ellenszenves porcogóalkotmány, mely idegen akarattól, elhatározásainktól, kívánságainktól. Antiszociális intézmény a szervezett társadalmában. Milyen önzertelbe vágó, hogy tökéletesen tehetetlenek vagyunk vele szemben.

Ön megmászhatja a Mont Blancot. De nem mozdíthatja meg a cimpáját.

A technika mai fejlett állása mellett ezt a haszontalan és kellemetlen félkört, mely csak holt állapotban, disznósajtba applikálva izleltes, már rég ki kellett volna cserélni egy könnyen kezelhető, minden irányban mozgatható és a hang ellen vízhatlanul védő műcimpával.

A mandula csak arra jó, hogy kellemetlen és néha veszélyes gyulladást okozzon. A lábujj már felesleges, egyebet se csinál, csak kifinomodik. A hátunk közepét alig bírjuk megközelíteni, e tájon az egyszerű vakaródzás zsonglörtehetséget követel. Karunk könyökben csakis a törzs felé hajlítható, ellenkező irányban nem. Egyensúlyi érzékünk nevelés, ruganyosságról nem is álmodunk. Minden macska talpára esik, az emberek közül csak néhány politikus talpraesett.

Ezek viszont korruptok.

Ha körmeink behúzhatók lennének, finom, veszélyes és kellemes szerszám alkotnának. Így merevek, elhasználtak, törnek és repednek, vadhúst okoznak s állandó rágással kell mértékletességre szoktatni őket.

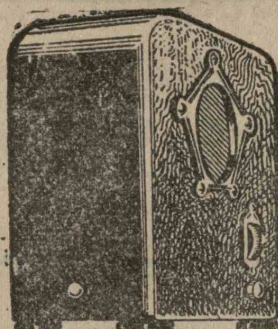
Néhány embert a természet szívpel terhel meg. Akiknek szíviük van, azok börtönben végzik, vagy megbolondulnak.

Szerencsére, ez csak kivételes eset. S inkább a társadalom alsóbb rétegeiben fordul elő.

Az orr ki van téve minden szag-hatásnak, ezenfelül megalkotási módja e legkínosabb konfliktusokat idézi elő. Ugyanaz rendezett vallásuknál a nemes, másképpen római jellem jelképe.

A legostobábban azonban az agy van elhelyezve. A természeti rend a koponyába pláttálta bele ezt a nyirkos, kovászhoz hasonlító szürke kocsonyát, amivel szükségessé tette a fejet. Ambár fej nélkül sokkal könnyebb élni és boldogulni, amint ezt egy politikai, mint a pénzügyi és irodalmi karrieres is bizonyítja.

A koponya amugy is igen rossz hely. Ugyanis az agynak, mint az összes idegnyulványok oégállomását magában foglaló szer-

ORION-7050

Hangszer az ORION 7050 sz. 5+1 csöves Europa vevő Csak egy ilyen készülék tudja élvezetessé tenni a hosszú unalmas téli estéket. A legkisebb gyermekek is tudják kezelni, mert csak egy gombot kell elforgatni és a kívánt állomás kristálytisztán hallható hang-erővel jelentkezik. A hangkvalitást garantálja a beépített Europa hűtő ORION dinamikus hangszóró.

200-2000 m hullámhatár. Antenna földnélküli vétel lehetséges.

Pompas forma. Ez kell Önnek.

Vapható bármely szaküzletben.

nek, hatékony védelemre van szüksége. A koponyafal erre, — már csak az emberi élet delelőjén befejeződő hegedési folyamatra való tekintettel is, — kevésbé alkalmas.

De még ha feltételeznék is, hogy a koponyafal már korai gyermekéskorunkban beforr, a fej akkor sem lehet alkalmas az agy őrzésére. Ugyanis, ha a koponya védi az agyat, akkor mi védi a koponyát? Egyedül karjaink lennének képesek némely ellenállásra. Azonban a fej magasságig emelve, ezek is ideletlenek. Hátrafelé pedig, tehát, a ma szokásos támadási irányban, egyenesen tehetetlenek.

Ezzel szemben, ha az agy a mellüregben nyerne elhelyezést, a kezek akadály nélkül, minden lehetőségükben használhatók lennének. Maga a mell nem kevésbé körülbástyázott hely, mint a fej, emellett az agy mélyében, tehát szinte hozzáférhetetlenül fekszne.

Igaz, ellenpéldák az, hogy az emberi agy így, mai helyzetében is hozzáférhetetlen.

Ezt a szempontot elfogadom. De jelentősen esik a latba, hogy amennyiben a mell elfogadja az agyat, a fej elvethető. Ebből pedig al-

talános érvényesülés és jólét fakad.

Sporolós embernél már csak a vízdijszűkenése is szempont lehet.

Mindezek csak úgy, kutyafuttában jutnak eszembe.

Hátha még alaposan foglalkoznék a dologgal. Vagy, ha egyáltalában ismerném az emberi testet.

Nyilóárváló, hogy a szervezet gyökere reformokra szorul, akár maga az egész társadalom. Súlyos és alapvető változások szükségesek. A test egész életét át kell alakítani.

Ez persze nem valószínű, hogy meg békés eszközökkel fegyveres rend felfordításáról van szó. Ki a barrikádokra! Forradalom!

De csitít!

Hiszen itt haladásról és fejlődésről van szó.

Ez pedig alkotmányos jog.

Tehát tilos.

Mars vissza, Gondolat, vissza a koponyába.

Melyet, ha folytatni mered, még leütnek...

Panama! Panama! Panama!

Nem milliókról, hanem százmilliókról van szó!

Talán csak feltakad végre a kolozsvári villanypanama kelevénye

Kolozsvár, december 5.

A kolozsvári villanypanama kelevénye azal biztat, hogy beírják és felfakad. Mert nem milliókról, hanem egyenesen

százmilliókról, sőt milliárdokról van szó, a melyeket a vesztelezések és megtevesztések egész arzenáljának segítségével akarnak kielopni Kolozsvár lakosságának a zsebéből.

Es ennek a lakosságnak a 90 százaléka kisebbségi adófizető.

Annak idején, amikor a városi tanács megkötötte az Erdélyi Szénbánya Rt. és a brüsszeli Electobel cégek csoportjával a villamosmű kommercializálásáról szóló szerződést, a B. L. hatalmas cikksorozatban tárta fel azokat a súlyos visszaéléseket, amelyek a szerződés megkötése körül történtek. Több, mint egy évvel ezelőtt megirtuk, hogy az új társaságba, amely 170 millió lej alapőkével alakult, a város apportként magával vitte az 1905-ben létesült hőerőtelepét és az 1929-ben berendezett vízerőművét. Ez

a két telep a város 1929. évi mérlegében még 253 millió lej értékben szerepelt, mégis a legfelső műszaki tanács becslése alapján ezt a hatalmas vagyont csak 107 millió lej értékben vették fel.

De a 107 millió apport után járó évi 9-10 millió nyereséget is csak papíron kapta meg a város, mert közvilágításért, a vízmű áramfogyasztásáért és adók címén a villamosmű eddig, vagyis 1930-ban több, mint 13 millió lejjel terhelte meg a város nyereségszámláját. Magyarul ez azt jelenti, hogy

míg a kommercializálás előtt a villamosmű 30-35 millió lej hasznót hozott és a városnak ingyen szolgáltatva az áramot, ma a város évente 4-5 milliót ráfizet erre a „nagyszerű”-nek beharangozott üzletre.

Ötven év alatt ez a ráfizetés is fel fog rugni 200-250 millióra.

Azonban ez még mindig nem minden. Akkor, amidőn a város fogyasztása lefelé menő tendenciával még az évi 8 millió kilowattot sem érte el, a kommercializálási szerződésben arra kötelezte magát, hogy az új vállalatától évente 10 millió kilowattot fog 3 lejes alapárban átvenni.

Évente 2 millió kilowatt áram tehát biztonságba vész, ami újabb 6 milliót, a szerződés lejártáig 300 millió ráfizetést jelent.

Összesen tehát: kamatdifferencia 657 millió tényleges ráfizetés 200-250 millió, eladhatatlan áramért 300 millió. Végeredmény: 1 millió és 157-207 milliót akarnak 50 év alatt kiszedni a város lakosságának a zsebéből azok, akik ezt a gyalázatos üzletet nyelbe-ütötték.

Körülbelül és igazán nagy vonásokban ezek a kolozsvári villanypanama lényegesebb kérdései, amelyekre az ügy felülvizsgálására kiküldendő miniszteri bizottságnak választ kell kapnia. Hogy kitől? Azt is megmondjuk. Első sorban annak a városi tanácsnak a tagjaitól, amely a kommercializálási szerződést a saját választóinak, sőt azok unokáinak a bőrére is megkötötték. Azután az Erdélyi Szénbányától, amely azelőtt is már többször próbálkozott azzal, hogy harmadrangú szénét, miután a vasutnak és másnak nem kellett, a várossal vétesse meg egy közösen létesítendő új villanytársaság számára. Először elutasították, másodszor is kudarcot vallott, de harmadszor mégis sikerült neki, éppen a tizenkettedik órában, amikor a vállalat már az összeomlás szélén állott. Ha Manolescu akkor nem kapcsolódik be, akkor ma aligha lenne Kolozsváron villanypanama, mert Erdélyi Szénbánya sem lenne. Az üzlet megérté tehát a legnagyobb erőfeszítéseket és az Erdélyi Szénbánya nem is riadt vissza semmiféle áldozattól.

Kolozsváron szélleiben-hosszában beszélnek valamit 15 millió körüli összegről, amelyből házak és villák épültek, autókat és perzsaszőnyegeket vásároltak. És beszélnek olyan urakról, akiknek ma legalább 2-3 saját házuk van és hatalmas betétek a belföldi és külföldi bankokban.

Jó lenne utána nézni, hogy miből és honnan. A kiküldendő miniszteri bizottság alighanem érdekes felfedezésekre jutna.

Olyan dolog ez, ami joggal izgatja Kolozsvár adókkal agyonterhelt lakosságát. De kétségtelen, hogy

az egész villany-ügyben a legnagyobb megdöbbenést dr. Hatiegan Gyula volt erdélyi miniszternek a szerepvállalása okozta.

Hatiegan professzort mindenki rendkívül nagy tudású, nagy tekintélyű és abszolút puritán jellemű férfinak ismeri és így annál értetlenebb, hogy miképpen adhatta oda a nevét a többszörösen kompromittált villanyüzem élén álló „vegyestársasági” igazgatóság-nak. Mert az kétségtelen, hogy az a nyilatkozat, amely fizetett soronként az ő nevével jelent meg egyes lapokban, másoknak a műve és tulajdonképpen nem egyéb, mint az 1930. évi 61 számú Monitorul Oficialban megjelent és 300 ezer lejt, vagy még többre került szakértői véleménynek vagyhangu frázissal feleresztett változata, amelyet Hatiegan professzor alighanem látatlanban és nem szívesen írt alá. Mert másképpen ezt el sem lehet képzelni. És miután ez így van, Hatiegan professzornak le kell vonnia a nyilatkozatát követő események konzekvenciáit.

Bányai Ernő

NYIL

hetenként egy
teljes, eddig sehol meg nem jelent
regényt ad

5 leiért !

Eddig megjelent
és sajtó alatt levő
regények

1. ERDŐS RENÉE:
Őszi kaland Firenzében	16. LAKATOS LÁSZLÓ:
Egy pofon története
2. SÁSDI SÁNDOR:
A kétéletű ember	17. MOHÁCSI JENŐ:
Márta válaszüton
3. DÁNIELNÉ LENGYEL LAURA:
Bonifác és Ursula	18. VÁSÁRHELYI LAJOS:
10.000 dollár jutalom
4. PINTÉR FERENC:
Aki regényt talált	19. EGO: Anna mást akar
5. UJVÁRI SÁNDOR:
Barátom a kaland	20. SZINI GYULA: A kocka
6. KELLER ANDOR:
Negyven hotelszoba	21. CSÖNDES GÉZA:
Három hónap
7. MOLY TAMÁS:
A fekete függöny előtt	22. BOROSS ELEMÉR:
Szegény ördög
8. LUKÁCS ISTVÁN: Eltűnt!	23. LÓRANTH LÁSZLÓ:
Hetedik mennyország
9. KORCSMÁROS N.—UJVÁRI S.:
New Yorktól—Budapestig	24. THURY LAJOS:
Laci új életet kezd
10. PÁSZTOR ÁRPÁD:
A végzetes kör	25. RÉVÉSZ GYÖRGY:
Hartwig és Hartwig
11. Szentmihályiné SZABÓ MÁRIA:
A föld meg az asszony	26. DÁNIEL ANNA:
Valaki utazni akar
12. NÓGRÁDI BÉLA:
Az utolsó csöngetés	27. KRUDY GYULA:
Vácinceai szép napok
13. BÜKY GYÖRGY: Betonvár	28. ENDRÓDI BÉLA: II. Oktáv.
14. FARKAS IMRE:
A három Csengődi fiú	29. SURANYI MIKLÓS: A szakadék
15. KELEMEN VIKTOR:
A boszorkány	30. RAGGAMBY ANDRÁS:
Amerikai levél

(Változtatás jogának fenntartásával)

Minden regény illusztrálva.
(Bardócz Árpád, Benedek
Kata, Dabis Rózsi, Dulácska
Pál, Fáy Dezső, Gedő Lipót,
Jaschik Álmos, Márton Lajos,
Mika László, Nemes Attila,
ifj. Repce János, Schmidt-
Kovács Kálmán, Tamás
Elemér rajzolóművészek
munkái)

A NYIL kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

(Brasso, Kapu-u. 56—58, az udvarban)

valamint minden ujságarusnál és a romániai főbizo-
mányosnál: **Pallas** Könyv- és Lapterjesztő Vá-
latnál, Cluj, Str. I. Ratiu A.

Megrendelésnél elegendő a regény sorszámát megadni; minden regényért
5 lej küldendő be.

Közgazdaság

Az angol alsóház megszavazta a dömpingellenes javaslatot

London, december 5.

Az angol alsóház pénteki ülésén megszavazták a dömpingellenes törvényjavaslatot. A szavazás megkezdése előtt a kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a dömpingellenes intézkedések nem irányulnak Franciaország ellen.

Hirtelen megszakadtak a cseh-magyar kereskedelmi tárgyalások

Prága, december 5.

A cseh-magyar kereskedelmi egyezmény újra való megkötésére irányuló tárgyalások pénteken hirtelen megszakadtak, a szén- és ásványi anyagokra vonatkozó feltételek megállapítása közben. Magyarország ugyanis azt kívánja, hogy a magyar szénkivitelt Csehszlovákia számára 120.000 vagonban kontingentálják, ugyanúgy, mint az érvényét veszített régi szerződésben volt megszabva.

Blank Arisztid

párisi és londoni utja
Kombinációk a bukott bank-
vezér utazása körül

Bukarest, december 5.

Bukaresti pénzügyi körökben különböző kombinációkat fűznek Blank Arisztid, a fizetésképtelen Marmorosch-bank elnökgazdájának párisi és londoni utazásához. Blank Arisztid utjáról mindössze egy kis kommuinikát ártak ki, amelyben közlik, hogy

a bankvezér külföldi utjáról december 11-én már vissza is érkezik, hogy a december 12-én megírtandó részvényes közgyűlésen jelen lehessen.

Amint mondtuk, Blank Arisztid párisi és londoni utjához különböző kombinációkat fűznek bukaresti pénzügyi körök, amire bő lehetőséget nyújt főleg az a körülmény, hogy

a Marmorosch-bank igazgatósága senkinek sem ad a felvilágosítást az ut céljáról.

A kombinációk főleg két irányban tartják magukat. Egyesek tudni vélik, hogy Blank Arisztid utját egy előzetes külföldi pénzügyi tárgyalás után teszi és

nem lehetetlen, hogy a december 12-iki közgyűlésen meglepő bejelentéseket fog tenni legújabb külföldi pénzügyi tárgyalásairól.

Emögött egy olyan feltevés húzódik meg, amely szerint a Marmorosch-bank párisi és londoni barátai lehetővé tennék a fizetésképtelen bank gyors szanálását, természetesen oly módon, hogy a ezóbanforgó pénzeszközök ne csak kölcsönt nyújtanának, hanem érdekeltséget is vállaljanak az újjászervezett banknál. Ez a kombináció valószínűleg csak a szabadon csapongó fantáziák szüleménye, s minden komoly alapot nélkülöz, mert nem valószínű, hogy a mai világgazdasági helyzet mellett akadnak ilyen nagylelkű szanálók.

Sokkal elfogadhatóbb az a másik magyarázat, amely szerint Blank Arisztid azért utazott Párisba és Londonba, hogy az ottani hitelezőkkel megkezdje próbálgatni a hitelezőkkel való tárgyalásokat, s ezzel is biztosítsa a kényeseregység sima lefolyását.

Mindenesetre elvárható lett volna a Marmorosch-bank igazgatóságától, hogy a vezér utját illetőleg tájékoztassa azt a sok ezer betétest, akire nem közömbös, hogy mi történik a fizetésképtelen bankkal.

A VÉNDÉGLŐSÖK ITAL-NYILVANTARTÁSI KÖNYVE. A pénzügyminisztérium 1931. november hó 24-én kiadott 36.746. számú rendelete értelmében, a kicsiben eladott könyvek, a nem régen bevezetett nyilvántartási könyvek (register) az eladott italok mennyiségét csak negyedévenként, összevonva egy fél évtől kell bevezessék. A vásárolt, azaz az italt részére befolyó italok természetesen szintén is legkésőbb 24 óra alatt vezetendők be a számlák, vagy boletták alapján.

Kiegyenlítő pénztárak felállításával próbálják áthidalni az export nehézségeit,

de a megoldásig úgy a magyar, mint az osztrák piacra irányuló kivitelnél szünetelni kénytelen

Bukarest, december 5.

Beszámloltunk arról, hogy a Nemzeti Bank intervenciója a magyar és az osztrák devizamegkorlátozásokból származó export-nehézségek kiküszöbölésére, nem járt megfelelő eredménnyel. A Nemzeti Bank igazgatója azzal érkezett vissza Budapestre és Bécsből, hogy úgy a magyar, mint az osztrák kormány a pénzügyi nehézségekre való hivatkozással csak a rekompenzáció elvén teheti lehetővé a román export-cikkek bevitelét. Mászóval a bevitt áruért sem Magyarország, sem pedig Ausztria nem adhat pénzt, csak árut.

Mint hogy azonban egy ilyen megoldás gyakorlati megvalósítása szinte leküzdhetetlen nehézségekbe ütközne, felvetődött az a gondolat, hogy ugynevezett rekompenzációs pénztárakat létesítsenek, amelyek nagyrészt felelőssé tennék azt, hogy az államok az exportőröknek készpénzzel fizessenek. A rekompenzációs pénztárak ugyanis számlákat vezetnének a kivit és behozott árukra, úgy hogy az a román exportőr, aki Magyarországra szállít árut, az áru ellenértékét nem Magyarországon kapná meg, hanem a román kiegyenlítő pénztártól.

Amint értesülünk, a Nemzeti Bank igazgatósága intenzíven foglalkozik a rekompenzációs pénztár gondolatával, amelynek megvalósítását valószínűleg még közös konferenciák előznék meg.

Addig, sajnos, az a helyzet, hogy úgy a magyar, mint az osztrák piacra gravitáló román export teljesen megállt, mert a devizamegkorlátozások miatt az exportőrök nem tudnak hozzájutni követeléseikhez, illetőleg a kiszállított áruk ellenértékéhez.

13 százezer kötsévetési redukció a vasutnál

Mindössze 300 millió lej értékű munkát kaphatnak 1932-ben a magánvállalatok a vasuttól

Ebben az évben 1 milliárd 700 millió lesz a vasut deficitje

Bukarest, december 5.

Hosszas előkészület után a CFR is elkészítette jövőévi költségvetését, amelyet a mai napon be is terjesztett a kamara költségvetési bizottságához. A vasut ugyanúgy, mint a többi állami szerv, jövőévi költségvetését két részre osztotta: rendes és rendkívüli költségvetési előirányzatokra.

A rendes költségvetésben szerepelnek azok a tétel-ek, amelyek rendes bevételekkel vannak fedezve, míg a rendkívüli költségvetésben azok a kiadások vannak felvéve, amelyeket a vasut olyan különböző bevételekből fog fedezni, amelyek nem az üzletvezetés normális bevételeiből származnak.

Bennünket elsősorban a rendes költségvetés érdekel, mert ez tükrözi vissza a vasut tényleges üzletvitelét. Ez a költségvetés

az 1932 évre 10 milliárd 205 millió lejt irányoz elő, vagyis 13 százalékkal ke-

vesebb, mint az 1931 évben.

A költségvetés ugyanis, évvégéig maximálisan 10 milliárd lej bevételre számított, így a deficit az 1931 évben, körülbelül egy milliárd 200 millió lejt tesz ki.

A vasut az új költségvetés összeállításánál nagy leépítéseket vitt keresztül, nem annyira a személyzeti kiadásoknál, mint inkább az anyag beszerzésénél. A tüzelőanyagok szintén csökkentette a kiadásokat, de ezt a csökkentést főleg a szénárak leszállításával érte el. A magánvállalatokkal fennálló szerződéseit a vasut részben már revidálta, részben pedig ezután fogja revidálni s ezen a téren is jelentős megtakarításokat tudott elérni.

A költségvetés az 1932 évre mindössze 300 millió lejt irányoz elő magánvállalatokkal végzendő új munkákra, mert a vasut a jövőévben minden gépjavítási és szerelési munkákat saját műhelyeiben fogja végeztetni.

A bányatörvényt újból módosítják

Új intézkedések a kutatási engedélyekről és a bányüzemek működéséről — Miniszteri engedély kell majd az ércfeldolgozó üzemeknek

Bukarest, december 5.

Az ipar- és kereskedelmiügyi miniszter a szenátusba törvényjavaslatot terjesztett be a bányatörvény több, számszerűen 19 különböző cikkelyének a módosításáról.

Ezeknek az újabb módosításoknak az értelmében a jövőben csak magát a kizárólagos kutatási engedélyt kell közölni a Monitorul Oficialban, ezt azonban egyidejűleg mások is meg kell küldeni az illetékes bányahatóságnak és városházának, kifüggesztés végett. Az engedély megoszthatatlan, átruházása pedig csakis az ipar- és kereskedelmiügyi minisztérium jóváhagyásával történhetik.

A kutatási engedély visszavonható, ha tulajdonosa nem kezdte meg a megállapított időben a termelést, avagy azt alapos indok nélkül 60 napnál tovább szünetelteti, továbbá, ha rablógazdálkodást folytat és eltér az előírt termelési feltételektől, vagy ha nem tájékoztatja a bányahatóságot a munka eredményeiről.

Módosítja ezután a javaslat az adott bányaterület határainak a megsababására vonatkozó eddigi rendelkezéseket és eljárást is. Ehhez a művelethez meghívandók a szomszédos bá-

nyaterületek művelői és a földfelület tulajdonosai, legalább 15 nappal előbb, egy a városházán kifüggesztett értesítés után. A megállapított méretnöknek kell végeznie s a művelet felülvizsgálja az illetékes bányahatóság főnöke, vagy annak meghatalmazottja. Ezzel kapcsolatban minden kifogást a felvett terület-határolási jegyzőkönyv közzétételétől számított 15 napon belül a kerületi döntő-bíróshoz kell betervezni, amelynek határozatával ellen a bányavezérgazdatiság révén a legfelsőbb bányügyi tanácshoz lehet felebeznit.

Pontos módosítást tartalmaz a javaslat azokra az üzemekre nézve is, amelyek különböző ércet és ásványi anyagok feldolgozásával foglalkoznak. A jövőben ezek az üzemek is csak a bányagazdatiság engedélye alapján és felügyelete alatt működhetnek. Ezeket az engedélyeket szintén az ipar- és kereskedelmiügyi minisztérium adja ki a legfelsőbb bányügyi tanács véleményezése alapján, ugyanúgy, mint a kutatási engedélyeket.

A módosító javaslatnak nem kevésbé jelentős része az, amely kimondja, hogy azokban a bányakerületekben, ahol kis bányate-

rmetek vannak, ezek az eredményesebb és célszerűbb termelés érdekében akár az állam, akár pedig az érdekeltek egyikének a kezdeményezésére összevonhatók egy minimálisnak minősített területbe.

A további módosítások a szerencsétlenségekre, valamint a bányai kihalások megállapításának és megszüntetésének a módjára vonatkoznak. Végül a szerzett jogok érvényesítésének a lehetőségeit is módosítja a javaslat, amely több újításával bizonyára élénk állásfoglalást fog előidézni az érdekeltek táborában, elsősorban a kisebb magánbányászok részéről, akiket különösen érint.

Hétlőn kerül a harminchármas bizottság elé a magyarországi nyugdíjak revíziójának tervezete

Budapest, december hó 5.

Az egységspárt csütörtöki értekezletén azt a határozatot hozták, hogy a nyugdíjak revíziójáról szóló rendelet áttanulmányozására bizottságot küldenek ki a nyugdíjcsökkentés lehetőségének és módjainak felülvizsgálására. Ez a bizottság meg is alakult és ma délután már fel is kereste Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt, akinél a szakminiszterek jelenlétében tárgyalást folytattak. Ezen a megbeszélésen részt vett a kereszénypárt megbízottja is. A budapesti lapok értesülése szerint valószínű, hogy a nyugdíjak revíziójáról szóló tervezet már hétlőn a harminchármas bizottság elé kerül.

Szerkesztői üzenetek

L. L. B. kéziratát ma ajánlottan visszaküldtük.

Rozsnyó. Csak tessék a sorsjegyei számát beküldeni és megizenjük, kihúzták-e, vagy sem.

Egy előfizető, Z. Körutazási jegy váltható, körülbelül 40 százalék a kedvezmény, de ugyanazon vonalon nem lehet visszajönni.

14.991. sz. előfizető. Külföldön, így Magyarországon is, a rádiót zavaró motort le kell blokkolni; nálunk még ilyen rendelkezés nincsen s ezért nem lehet tenni semmit ellene. De Ön próbálja meg békés uton rávenni a motor gazdáját, hogy alkalmazza a blokkolást, ami alig kerül valamibe. A fölösleges elhárítható csendzavarás ellen különben a rendőrségnél, vagy bíróságnál lehet eljárni.

Kocsigyártó. Semmi értéke már annak a sorsjegynek.

D. Z. C. Mi sem könnyebb annál. És pedig vagy közvetlenül az illető hetilapnál Párisban, vagy egy hírlapiroda útján, amilyen Brassóban is van.

Karaván nő. Angol és francia nyelvű lapok címeivel egy Kanadából, mint Délafrikából szolgálhatunk, de német és zsidó lapok címeivel nem.

N. Z. B. cikkét a nagy anyaghalmoz miatt, sajnálatunkra, nem közölhetjük.

A vágató világ. Szereteln, zilált hangú és gondolatú írás, kiforratlan tehetőség munkája; nem közölhetjük.

SORSJEGYEKRŐL

L. I. Simeria. Az 1579—39. nyert száz dinárt, a 8743—23. és a 356—15. nyertek 14—14 dinárt, a többiek nem nyertek. A kihúzott szerb sorsjegyek nyerményszelvényei tovább játszanak. — Régi előfizető, 141.699. Nem nyert. — K. F., brassói előfizető. Nem nyert. — Sz. K., Szinája. Olasz vöröskereszt sorsjegyét 43 lírával kihúzták. — L. Gy. Mentő-sorsjegyei nem nyertek. — F. B., Brassó. Mentő-sorsjegye nem nyert. — B. I. né. Sorsjegyei nem nyertek. — O. A. Zsidó-sorsjegyei nem nyertek.

Az összes bel- és külföldi sorsjegynyerményszelvényeket állandóan figyelemmel kíséri és kíváncsra felvilágosítást nyújt a B. L. olvasóinak a Széplaki Takarékpénztár R. T. Berettyószéplak (Suplacul de Bărcău, jud. Bihor.)

A legújabb divat

SZABÁSZATI TANKÖNYVE

Szakiskoláknak és magántanuláskor.
Írta: K-né MARGITAI MARIS.

Tartalmazza:

a modern francia és angol női ruha

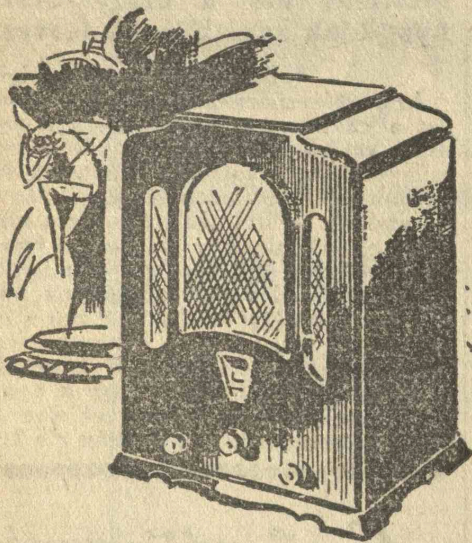
szabás-rajzát, szabását, összeállítását, varrást és kidolgozását. — Rövid idő alatt már a 8 ik teljesen átdolgozott kiadás jelent meg. A könyv ára Lei 2-4. Vidékre portó Lei 20.

Brassói Lapok Könyvoszlálya

Ne vegyen rádiót, míg meg nem hallgatta a világ leghatalmasabb rádiógyárának

Radió Corporation of America R.C.A. legutolsó modelljét.

Ez az új és szenzációs „SUPERETTE” R.C.A.

Egy superheteroid R.C.A. 8 lámpával, melyből 3 ecrannal 2 felülvizsgálat az állomások elkülönítésére és 2 utolsó lámpa 3 rácsos push-pullban

Electrodinamikai erős hangszóró.

Beosztott kiloherc-skála.

„Hang-ell-nőrző” electrolitica condensátorral, kapcsolóval a gramofonhoz stb.

Oriási sensibilitás és selectivitás

A teljes készülék ára 220 voltira Lei 16.000—
„ „ „ 110 „ „ 15.000—

„RADIOLETTE”, R.C.A. felszerelve 4 lámpával, melyből kettő ecrannal, electrodinamikai R.C.A. hangszóróval.

Selectivitása, sensibilitása felülmúl minden ezen osztályba tartozó készüléket.

Egy teljes készülék ára hazaszállítva, 220 voltira Lei 9.200—
„ „ „ 110 „ „ 8.600—

Brassómegyei képviselő:

Joan Mircan

Hátsfalú község — Hétfalu

Brassói lerakat

J. Boif & Müller

Weisz Mihály utca 26.

Iskolák Egyesületek

A KÖNYVTÁREGYESÜLET KÖZGYŰLÉSE. A „Brassói Könyvtár Egyesület” 1931. évi rendes közgyűlését 1931. évi december hó 17-én, határozatképtelenség esetén pedig december hó 28-án este 8 órakor fogja megtartani Brassóban, Calea Victoriei 11. szám alatti házban, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívottak. Tárgysorozat: 1. A legutolsó közgyűlés jegyzőkönyvének fellelőzése. 2. Jegyzőkönyv hitelesítő megválasztása. 3. Könyvtárnok, pénztárnok és ellenőr jelölése. 4. Tisztújítás, tisztviselők és bizottsági tagok újbóli választása. 5. Indítványok. Dr. Kupcsay elnök.

A BRASSÓI ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET Hétfőn, folyó évi december hó 7-én este alapító nagygyűlést tart a tanácsház nagytermében (Főter) Ezen gyűlésre az összes állatkedvelő egyének tisztelettel meghívottak.

A román atlétikai szövetség közgyűlése december 20-án lesz Bukarestben. December 20-án tartja az atlétikai szövetség megalakulása óta az első évi közgyűlést, az O. N. E. F. helyiségében. Tekintettel arra, hogy a súlyos pénzügyi helyzet miatt a vidéki egyesületek részéről nehézségekbe ütközik a közgyűlésen való részvétel, a szövetség vezetősége úgy döntött, hogy öt egyesület küldhet ki egy delegátust, aki mind az öt egyesület szavazati jogát gyakorolja. A közgyűlés programján a különféle beszámoló és indítványok szerepelnek. Megállapítható, hogy egyéni eredményekben az atlétikai szövetség szívet produkált azonban az atlétikát, mely pedig a tömegsportolásra talán a legalkalmasabb, alig vitték közelebb a tömegekhez.

A professzionista tennisezők világ-szövetsége. Berlinből jelentik: Több állam professzionista tennisezőversenyzőinek részvételével a napokban értekezlet volt, melyen megállapították a világszövetséget. Berlin székhellyel. A szövetség első elnöke Najuch M. (Berlin). társelnök Bonnardel Francia, míg a titkári tisztséget a német Schulz tölti be.

Szűnik leírhatatlan mély fájdalommal jelentjük, hogy a mindnyájunk által forrón szeretett jó fiú, unoka és rokon

Obernauer József

életének 19-ik évében f. hó 5-én reggel hosszú szívinfarktus után visszaadta lelkét. Teremtőjének.

Drága halottunk por részét f. hó 7-én d. u. 2 óra or fogjuk a Honterus 5 szám alatti levő gyászházba a parótti rom káth temetőbe örök nyugalomra kísélni. Lelkiudvát az engesztelő szentmise áldozat f. hó 8-án reggel fél 8 órakor lesz az Egek Urának bemutatva.

Nyugatra legyen csendes, emléke áldott!

Brassó, 1931. december 5.

A gyászoló család

HASZNÁLT

bőrkabátok

Bőrkabátok, bőrbuorok, kizárólag cipő, autóbőrűsek, vagy bármilyen más bőr áru, testesszerűen színekre szakszerűen újrafestetnek

Bőrfestőde:

R. HERMANN, Brassó, Hosszu-u. 31

1932.

KARÁ SONYI

ZENEALBUMOK

Moravetz — Bárd ára 180 Lei

Nádor Album ára 180 Lei

Rozsavölgyi Alb. ára 180 Lei

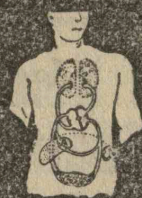
Tartalmazzák a leghíresebb operetiek dala, tánoda okat, szomorú és vig magyar nótákat.

Kaphatók a

BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYBAN

Brassó, Kapu u. ca 56-58 az udvarban

Ne várja be az érelmeszesedés rombolásait. Gondoskodnia kell arról hogy vére tisztán és élénken keringjen

Az orvosok azt mondják, hogy 40 éves kortól kezdve szükségessé válik a vérnek a hígítására, mert a hígítás hiánya az emberi szervezetben a különböző szervek lassabbá vált működése által. A hígítás megfordítja életünket, mert előmozdítja az érelmeszesedést, ezt az előfutárját a véredények

okozta bántalmaknak, mint amilyen a gutaütés, mellszűkület, bémulus, vesegyulladás, uraemia. A hígítás okozza a köcsvényit is, melynek leggyakoribb jelei az izületi és izomcsúsz, vesekő, idegbaj, epe- és vesekő. Használjunk tehát URODONAL-t, mely elsőrendű hígítószer és amely a világ legkiválóbb orvosi

ajánlanak, mert hígítószer hatására a gyökereiben támadja a bajt és megemeli bennünket azoktól a veszélyektől, amelyek érettebb és öreg korunkban fenyegetnek. Urodonal megtisztítja és élénken keringő állapotban tartja vérünket, ami szervezetünk kifogástalan működéséhez mulhatatlanul szükséges.

URODONAL

megelőzi az érelmeszesedést, mert feloldja a hígysavat.

DROGUERIA STANDARD, 2 Strada Zorilor, BUCURESTI

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasárnap betűkből 12 lej Vasárnap: 750, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Negyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej 50 szori megjelenésnél 2 lej

Véte-e'adás

10 évig adómen és családi ház minden mellékkelvességgel. 800 négyzetméter er kerítéssel, eladó. Érdeklődni Brassó, Mircea Voda 25. Gázgyár mögött. 15965

Oleson eladnám Hosszufaluban 5 szobás házamat, parkett, villany, cserépkályha, állandóan orvos lakott benne. Fűtőeszerelnek brassói házzal. Bővebbet Brassóban, Széles-utca 12. Csabainál. 16036

Tenyészgázolánnyal ellátott simentháli és egy bivalybika eladó Győrbírófalán. Csalina. Jud. Treiscaune. 16016

JÓKARBAN LEVŐ TEHER-AUTÓ azonnal ELADÓ. Bogdan Gyula, Barót. 16003

Rövid keresztúros ZONGORA jutányos áron eladó. Vár-ucca 35. 16022

Fényképész, elsőrangú kopistánót vagy kopistát, keres Carmen, Brassó. Kolostor-ucca 25.

ELADÓ egy egészen új Hiss Masters Voice palefon, lemezekkel és asztallal együtt. Megtekinthető délelőtt. Cím 16025 szám alatt a brassói kiadóban.

Pethő Benedek torjai birtokosnál 40 mázsa szép alma eladó. 16017

Hálósobabutor, konvhabo rendezés, olcsón eladó. Wachtel és Braun, Brassó, Kapu-ucca 35. 16009

Vegyes

Két-három szobás, fürdőszobás lakás keresek, egészen fekvésű lakások előnyben. Ajánlatokat „Pontos” fizeték jellegű a brassói kiadókba kérek. 1500

50-100.000 LEJ KÉSZPÉNZI biztosíték és jó kamatozó ellenében keresetlik. Ajánlatot Rudolf Mosschoz, Brassó, Kolostor-ucca 1. 16028

Egy a város központjában fekvő jól menő divatárkereskedés keres

Társat

50.000— Lei el. Ajánlatok „Esetleges közreműködés 1292” jellege alatt Rudolf Mosse R. T., Sibiu Str Reg. Maria 12 által továbbíthatnak.

Kizárólagos kerületi képviselő

ajánlunk, télen nélkü önzhetetlen automelegítő készülék részére, kis stock megvétele mellett. — BIAZZITY Bd. Take Jonescu 12 Buzarest.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

Brassó-Brassó, Kapu-ucca 56-58. Le azon interurban: szers és kiadóivatali —77 és 82

Bucuresti-Bukarest 1, Boulevardul Schitului 21. Telefonszám 353-61

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 10, negyedévre 30, félre 60, évre 120 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évre 56 pengő. A többi külföldi államokra negyedévre 42, félre 84, évre 168 lej

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség: Hunyad- és Alsófahervárnégy részére Óbuda, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17 (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Bukarest: Dán János, Gerő Sándor és Korn János — Dési Str. 5. Barna-tiu 10. (Uzian Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dușanilor 7 volt (Fint-utca) Neamțan (Gábor) Marosvásárhely: Benjámín Árpád Str. Bararia 1. Sörház-ú — Nagyvárad: Str. Lőrinc-nul 13. (Szilágyi László) — Hajdúszabolcs: Str. Vics 32 (Szabó János) — Szatmárnémeti: Str. Vics 32 (Szabó János) — Váradi József — Szilágyi László — Isztria János — Gólya Str. (János) — Dániel 25 (Denes József)

Központi szervezők pénzügyi jogszabályai: Dániel Géza, Dán Mózes

HIRDETÉSEK: tevésezték a kiadóivatali, a megfizetés, valamint minden bel- és külföldi hirdetőroda Részletes tarifára készíttük: szolgálat.